

Velja po pošti:
za celo leto naprej .. K 26.—
za en mesec .. " 2.—
za Nemčijo celoletno .. " 29.—
za ostalo inozemstvo .. " 35.—

V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej .. K 24.—
za en mesec .. " 2.—
V spravi priložnost mesečno .. 1:00

Sobotna izdaja:
za celo leto .. K 7.—
za Nemčijo celoletno .. " 9.—
za ostalo inozemstvo .. " 12.—

SLOVENE

Inserati:
Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat .. po 30 v
za dva- in večkrat .. " 25,,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:
Enostolpna pettivrsta po 60 v
Izhaja vsak dan izvenredno ne- delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 188.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogradno 26.511, bosn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Zastopniki kmetijstva pri ministru za prehrano.

Pri ministru za prehrano Höferju so se oglašili k daljšemu razgovoru zastopniki avstrijskega kmetijstva, da mu predložijo želje smetov v sedanjem času. V deputaciji, ki so jo izbrali iz svoje srede kmetijski člani c. kr. sveta za prehrano, so bili: Baron Ehrenfels, predsednik avstrijske kmetijske družbe na Dunaju, dr. Lampe, predsednik c. kr. kmetijske družbe kranjske, Prokupek, predsednik češkega kmetijskega sveta, Lisowiecki, predsednik gališkega kulturnega sveta za Poljake, Štruk za Rusine, bivši minister Schreiner za češke Nemce, poslanec Luksch za moravske nemške kmete, dr. Sonntag češki deželni odbor- nik moravski, deželni odbor- nik nižav- strijski Stöckler in Schraffl, predsednik deželne kulturnega sveta tirolskega. Ta deputacija je ministru Höferju natančno opisala sedanj položaj kmetijstva in mu predložila želje kmetov glede načina in obsega revizij ter ogrožene prehrane kmetov in kmetijskih delavcev. Govorilo se je o razmerju do Ogrske glede cen in revizij, o težavah pomladanskega dela in zasiguranja bodoče žetve, o stanju živinoreje in prešičereje. Minister Höfer je dal v marsičem pomirjevalna pojasnila in si je zabeležil pritožbe za zagotovilo, da bo izdal primerna navodila na nižje urade. Položaj je jako resen in zahteva skrajno poštrevanost in razumnost na vseh straneh. Storit se mora vse, da se ohrani kmetom stanju veselje do dela in da se ga podpira pri izvršitvi poljskih del, ki so letos še večje važnosti, kakor kdaj prej. Minister je pristal na to, da pritegne k posvetom v c. kr. uradu za prehrano tudi zastopnike kmetijskih organizacij, ki mu bodo neposredno izročali želje kmetovalcev.

Podpisujete šesto vojno posojilo.

Dolgotrajna vojna zahteva ogromna denarna sredstva. V ta namen, da se zagotove za vojskovanje potrebna nova denarna sredstva, se je razpoložilo sedaj šesto avstrijsko vojno posojilo v podpisovanje. Mogočna zavezna Nemčija je završila pravkar svoje šesto vojno posojilo s tako sijajnim uspehom, da mora vzbujati ta nova finančna zmaga krepkega zaveznika splošno občudovanje. Izvrstno uspela zaključitev šestega nemškega vojnega po-

jila bodi za nas živa vzpodbuda, da pri pričujočem svojem šestem vojnem posojilu posnemamo ta novi vzgled izpolnjevanja dolžnosti in domovinske ljubezni ter tudi sami ponovljeno damo domovini z vso pripravljenostjo čim izdatnejša denarna sredstva za srečno dovršitev vojske na razpolago. Bolj še nego prej treba tudi sedaj številnemu sovražniku, ki je zavrnil našo za mir pripravljeno roko s porogljivostjo, vnovič izpričati našo gospodarsko silo ter mu dokumentirati domoljubno pripravljenost in poštrevanost. Dočim naše junaške armade z neomajno silo varno čuvajo meje pred sovražno pohlepnostjo, naj sijajni uspeh VI. vojnega posojila podere vsako upanje sovražnikov, da gospodarsko obnemoremo doma. Trdno in varno so fundirana naša dosedanja vojna posojila na našem narodnem premoženju. Ko sedaj stojimo pač v zadnjem razdobju strašne svetovne borbe, zberimo vse svoje gospodarske sile za blestecim rezultatom novega vojnega posojila dokazimo svojo neuklonljivo voljo do zmage.

Trgovina, industrija in obrt v naši ožji domovini je ob predidocih vojnih posojilih dejansko izpričala svoj patriotizem. Sedaj, ko je razgrnjeno v podpisovanje šesto vojno posojilo, se obrača trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko do industrialnih, trgovskih in obrtnih krogov z apelom, da se udeležijo tudi subskripcije šestega vojnega posojila čim izdatnejše ter tako vnovič dokumentirajo svoje utrjeno in izkazano domoljubje. Podpisujte šesto vojno posojilo vsak po svojih najboljših močeh!

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 7. maja 1917.

Junaški Dalmatinci.

Profesor Bruno Lovrić je poslal splitskemu »Našemu Jedinstvu« sledeči dopis: Naš slavni neumrlj vojskovodja generalni polkovnik Svetozar Borojević mi je sporočil z znano ljubeznivostjo sledeče o junakih hrvatskega Krasa in sinje Adrije:

»Vi želite, da vam povem svoje misljenje o vojakih iz Dalmacije, posebno pa o junakih 22. pešpolka. S tem ste me spravili v tako zadrego, da ne vem kako naj začnem in kako naj neham. Pa naj povem v primeri: Dalmatince je hraber kot lev, a zvest kot pes. Popolnoma zanesljiv je do ginjenosti vdan vodjem, ki ga razumejo in znajo z njim postopati; po naravi trd kakor domovinski Kras skoro brez kake zahteve: Dalmatince je napravil ob Soči ču-

deže junaštva. Ne nekoliko dni niti nekoliko tednov, ampak cele mesece so bili neprenehoma v prvi bojni črti, podnevi v boju, a ponoči so kopali jake in to vedno v nepretrganem sovražnem ognju. Ti vrlj junaki so ohranili svoje veselo razpoloženje v toliki meri, da mora to človeka naravnost osupniti. Kljub vsej drznosti v bojih so mirni in dobri kot otroci: Za časa mojih najtežjih trenutkov ob Soči sem se čutil nad vse srečnega, da sem mogel na najnevarnejših in najvažnejših točkah uporabljati tri dalmatinske polke, dobro vedo, da ne bodo padle te točke poprej, dokler ne pade tudi zadnji Dalmatince ...«

Odlikovanja.

Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči sta dobila nadporočnik 12. gor. top. p. Konrad Detela in pred sovražnikom padli poročnik 47. pp. Ludovik Guba. — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil ritmojster 5. tren. div. Josip Vodopivec. — Najvišje pohvalno priznanje z meči sta dobila poročnik 4. bos. herc. pp. Ludovik Lobe in poročnik 47. pp. Avgust Gobec. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje sta dobila stražmojster 3. tren. div. Karel Šetina in stražmojster 9. dež. orož. pov. Martin Lovše. — Cesarski otomanski železni polmesec so dobili topničarji 24. cm motorne možnarske baterije Ivan Dobovšek, Alojzij Jelen (I) in Alojzij Jelen (II). — Bronasto hrabrostno svetinjo je dobil pešec sedemnajstega pešpolka Svetelj Iv. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili pešci 419. črnovoj. bat. Silič Rihard, Šrakar Anton, Mokrin Leopold, Kočvar Franc in Felc Alojzij. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: pešci 419. črnovoj. bat. Jakolin Josip, Gregorič Josip, Figel Avgust, Koš Martin in Cvetrežnik Alojzij in častniški sluga 27. črnovoj. okraj. pov. Osterman Anton. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je dobil poročnik 45. c. kr. polj. top. p. Zorc Vinko. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: stražmojster 12. dež. orož. pov. Ant. Rupnik, stražmojstri 7. dež. orož. pov. Karel Dilena, Ivan Karlin in Mih. Ravnik, nad. stražmojstra 6. dež. orož. pov. Andrej Mastnak in Ivan Kukovec, nad. stražmojstri 7. dež. orož. pov. Andrej Pegan, Franc Gerbec, Anton Bukavec in Jurij Zabukovec, nad. stražmojster 12. dež. orož. pov. Anton Rojko, nad. stražmojstri 7. dež. orož. pov. Josip Pavletič, Franc Lavrenčič, Avgust Čermelj, Martin Kožuh, Karel Va-

lenta, Anton Tul, Ivan Mulec in Franc Polanc, nad. stražmojster 14. dež. orož. pov. Karel Zdolšek.

Predparlamentarni položaj.

Poročali smo, da je sklenila nacionalna zveza predlagati za predsednika nacionalne zveze dr. Grossa. Plenarnega zborovanja nemške nacionalne zveze, ki šteje 97 članov, pa se je udeležilo samo 48 poslancev, torej še ne polovica. In še od teh 48 poslancev jih je glasovalo za dr. Grossa le 38 poslancev. Alpska nemška skupina je agitirala za Doberničovo kandidaturu. Toda Dobernič ni prišel v popošte. Sedaj pa alpski Nemci jako grdo gledajo na tega svojega predsedniškega kandidata. In včerajšnja »Tagespost« je otvorila proti dr. Grossovi kandidaturi odprt boj. Predsedniku nemške nacionalne zveze očitajo Nemci javno, da ni samo v zbornici, ampak tudi v klubu splošno nepriljubljen in da je popolnoma nezmožen voditi zborovanja parlamenta. »Tagespost« naglašja, da pomeni ta kandidatura nevarnost za parlament in da niso poslanci, ki so glasovali za dr. Grossa, srečno izbirali.

Jasno je samoobsebi, da pomeni kandidatura dr. Grossa, ki je tudi drugače hud nacionalno-politični eksponent, za slovan- ske stranke »casus belli«. Slovani so že preje opozorili nemško nacionalno zvezo, da bi morali proti kandidaturam ekspanzi- ranih nemško-nacionalnih politikov odločno nastopiti. Tudi v imenu Ukrajincev se je izjavil baron Wassilko odločno proti kandidaturi dr. Grossa. Kakor poroča »Bohemia«, bi utegnile slovanske zbornič- ne stranke predlagati za zborničnega pred- sednika kakega socialnega demokrata, n. pr. Pernersdorferja. Na vsak način se ne da tajiti, da je ta korak nemške nacional- ne zveze že itak zamotan politični polo- žaj še bolj poostрил. Posebno, ko danes še ni gotovo, ali bo šel združen poljski klub čez drn in strn za nemško vladno večino. Kakor poročajo Narodni Listy, niso po- gajanja poljskega kluba z vlado, ki se še nadaljujejo, privedla do sedaj do nobenega uspeha. In »Pöcher Tagblatt« naglašja, da niso izključena v parlamentu velika prese- nečenja. Tozadevno namiguje, da je prič- kovati, da bo padel strel od strani Poljske- ga kluba.

Ta teden bodo imele malodane vse zbornične stranke važna posvetovanja. Zboroval bo tudi klub nemških socialnih demokratov, ki niso stopili dosedaj še iz svoje rezerve. Istotako bodo imele tudi

LISTEK.

Svetobor.

48

Povest iz konca 11. veka. — Spisal P. Bohinjec.
(Dalje.)

Ko se je knezova jeza poglela, mu je napovedal obiske češki knez Svetobor. Z resnim obrazom je pričel:

»Presvitli vojvoda! Žalost mi je legla na srce, ko sem izvedel, da si pustošil po Dalmaciji. Z velikim trdom sem potolažil ljuto srce hrvatskega kralja Zvonimira, da mi je obljubil podati roko korotanske- mu knezu pod pogojem, da braniš pravice njegovih rojakov v Korotanu kot deželni knez in da ne zatiraš njihovega cirilo-me- todjskega bogoslužja. Res da sem se za- zdržal precej časa, da ti sporočim to vest, toda moji posli v Rimu me opravičujejo. Zdaj pa je moj trud pokopan in pripravi se, da pričakaš doma Zvonimirjeve vojske in odložiš povratek v Italijo.«

Deželni knez je začudeno in nestrpno poslušal odposlanca in razburjeno odgo- varjal:

»Sam črt vedi, da so Zvonimirjeve panudbe miroljubne. Njegovo ravnanje v Italiji ne kaže miroljubnosti in papež se zanaša na njegovo pomoč. Kako bi ti ver- jeli, kar pripoveduješ?«

»Tako mi svetca, da je resnica, kar sem govoril. Ti se biješ v Italiji za dvom- livo čast, dom pa ti je v nevarnosti. Saj veš, da je kralj Zvonimir dvakrat odšel zmagoslavno iz Korotana, pa ga greš dra- žiti na dom. Ali zdaj je kocka vržena in tvoja misel mora biti, kako jo ujameš?«

Ljutold se pomiri in se zamisli.

Še hitreje sta hodila kneza gor in dol po viteški dvorani krnskega grada, da se je leseni tlak potresal in viteške podobe na stenah so kakor oživele.

»In kak načrt se ti rodi v glavi?« po- vpraša hitro deželni knez in se ustavi.

»Načrt imam, ako ga sprejmeš,« od- govorja počasi češki knez in spet začne stopati z Ljutoldom po tlaku gor in dol. »Zdaj ni drugega izhoda, kakor da takoj izpustiš zaprta župana, jaz pa pošljem dva talca v Spljet, da zagotovita hrvatskemu kralju tvojo resno voljo, izvršiti njegove predloge.«

Ljutold molči in premišljuje. Ali ne pride mu na misel pametnejši predlog.

»Sicer ne misli,« reče naposled, »da se bomo Korotanci ustrašili Zvonimirjeve- ga obiska, toda upoštevam njegovo moško besedo in potrdim tvoj načrt. Samo če ni prekesen.«

»Bog daj, da ne!« odvrne Svetobor. Kmalu potem so zarožljali ključi pozemeljs- ke ječe. Češki knez je pomiril oba hr- vatska župana, sam pa je izbral Dobrožita in Tipolda, da se urno podasta na pot kot korotanska talca.

A tudi Svetobor je pospešil svoj od- hod iz Korotana. Pridružila sta se mu Smil in Kojata. Potovali so čez Sungav in ob reki Anizi prestopili ozemlje Vzhodne marke, deželice Babenberžanov. Frankov- ski cesar Karel Veliki jo je ustanovil kot obrambno deželo proti Ogrom in Otioni so jo podelili Babenberžanom, da branijo se- ver proti jugu in delajo gaz do jadranske obali. Knez Leopold, vojvoda Avstrije ali Vzhodne marke, je bil pristaš sv. stolice in zato je moral večkrat prijeti za meč, da je branil svojo marko pred izpadi zavezni- kov nemškega cesarja. Ravno tisti čas, ko se je Svetobor vračal po svojih poslih v domovino in hotel priti naravnost skozi Vzhodno marko do svoje prošnje v Brnu, je bila Avstrija v bojnem stanju s češkim knezom Vratislavom. Ta se je hotel pri- kupiti cesarju Henrikju in je napadel voj- vodo Vzhodne marke v njegovi deželici. Knez Leopold je hitro sklical svojo vojsko, da prepreči napad češkega kneza. Znane so bile hrabre češke čete iz raznih bojev na Saškem, Nemškem in Laškem in nemal strah je provzročil glas, da gre sam Vratislav v ozemlje Vzhodne marke. Prebivalci so gradili okope, vojniki so se zbirali pod bojno zastavo, vse se je kosalo, mlado in staro, da sprejme češkega kneza z vso vojno pripravo ter ga zapodi nazaj čez do- mačo mejo.

Vojvoda Leopold je bil hraber vojak in moder poveljnik. Dan na dan je snoval načrte s svojimi svetovalci, ukazoval utr-

jati gradove in vasi, vse z največjo na- glico in moško vztrajnostjo. Njegov sveto- valec je bil škof Altman, njegov vojsko- vodja Aco Gobarsburški. Knez je odločil, da škof Altman brani z močno posadko njegov grad, sam pa gre s svojim povelj- nikom Acom iz svoje prestolice v Melku proti češki meji.

Ravno tisti čas je prestopil Svetobor ozemlje avstrijskega kneza. Zato je bilo naravno, da je naletel na nepričakovane dogodka. Čutil se je, da Vzhodna marka hrepeni po krvi in maščevanju. Vse se mu je zdelo nekaka uganika in je sklenil naj- prvo poiskati starega znanca v Gottweigu. Škof Altman mu gotovo pojasni nove raz- mere ter mu preskrbi varno pot čez de- želo. Ali kaj, ko so mu že ob meji pre- prečili njegove namere. O vojnem času ne pozna šale ne vojak ne kmet in oseba visokega dostojanstvenika mu je stokrat bolj dobro došla, kakor priprostega člo- veka. Ni čuda, da so bili dogodki češkega kneza presenetljivi že ob meji.

Njegova spremljevalca sta zapazila s svojim bistrim očesom selo ob mejni reki, okrog sela pa visoke nasipe, ki so se ste- gali naokrog. Toda Svetobor se ni zmenil za ta pojav in zdelo se mu je, da gre skozi domačo deželo, ako gre skozi avstrijsko marko. Saj je bil že stari znanec in od Admonta do Gottweiga, in tja do Kloster- neuburga je poznal oblike menihov v Vzhodni marki.

(Dalje.)

stranke gosposke zbornice posvetovanje o položaju.

V četrtek, dne 24. t. m. ob 10. uri dopoldne se vrši seja načelnikov klubov, katere se bodo udeležili poleg članov predsedstva sledeči zastopniki zborničnih skupin: Stanek, Bilinski, Stepinski, dr. Koropšec, dr. Ivčević, Romančuk, Vasiljko, dr. Gross, Hauser, dr. Ofner, Seitz, dr. Faidutti in Simionovici.

»Prager Tagblatt« naglašja z obžalovanjem, da vlada na slovanski strani popolna konkretna jasnost glede nastopa v zbornici, med tem pa ko se nemške stranke posvetujejo le o formalnih zadevah.

Z zavestjo, da bosta naša in češka delegacija storili svojo dolžnost, zremo lahko mirno na vso to politično zmešnjavo in v bodočnost.

Skupen ministrski svet.

Dunaj, 6. maja. (K. u.) Danes dopoldne je zboroval v zunanjem ministrstvu skupen ministrski svet. Predsedoval mu je zunanji minister grof Czernin. Razpravljali so o gospodarskih zadevah. Posveta sta se udeležila oba ministrska predsednika in avstrijski in ogrski resortni ministri.

»Česky svaz«.

Predsedstvo »Českega svaza« bo imelo v petek, dne 11. t. m. ob 4. uri popoldne v Pragi svojo sejo. Istega dne ob 6. uri popoldne se sestane parlamentarna komisija »Českega svaza«. Dne 12. t. m. ob 9. uri dopoldne pa se vrši v Pragi plenarno zborovanje celega »svaza«.

Predsednik »Českega svaza« posl. Fr. Stanek o parlamentu.

»Venkov« poroča: Poslanec Stanek se je izjavil na četrtkovni konferenci zastopnikov strank pri dr. Sylvestru: »Poslanci se morajo zavedati, da leži usoda bodočega zasedanja parlamenta v njihovih rokah. Sedanja vlada ne stori nič za parlament. Zato ne smemo pričakovati pomoči od zgoraj, ampak se moramo zediniti sami. Hočemo parlament in hočemo mu dati, kar potrebuje, toda zahtevamo, da bi našli razumevanje za svoje potrebe in bolesti. To niso nobene nepremostljive ovire na poti. Za češke poslance je jako važno vprašanje — zapiranja. Slučaj, da je nek poslanec zaprt še skoraj tri leta, a mu ni bila dosedaj še vročena obtožnica, je tako krivičen, da zahteva takojšnje remedure.«

Obnovitev Galicije.

Dunaj, 5. maja. Minister za javna dela dr. Pl. Trnka je odposlal posebno referenco in sicer sekcijiškega načelnika Lando in ministerjalnega svetnika Nowotnyja, da preučita vojna opustošenja v Galiciji in sestavita načrt za potrebna dela za obnovitev Galicije. Ukrajinsko parlamentarno zastopstvo je dvignilo oster protest proti zapostavljanju ukrajinskega prebivalstva.

Proti politični cenzuri.

Društvo českých časnikarjev je izrazilo v daljši spomenici oster protest proti cenzuriranju parlamentarnih poročil. Z Dunaja poročajo, da nameravajo vse zbornične stranke započeti skupno akcijo proti nameravani parlamentarni cenzuri. Vprašanje cenzure bo igralo veliko vlogo v vprašanju bodočega novega zborničnega predsednika.

Ogrski ministri na Dunaju.

Dunaj, 5. maja. Na Dunaj so prispeli ogrski ministrski predsednik Tisza, finančni minister Teleszki in poljedelski minister Gillanyi. Udeležili se bodo raznih posvetovanj ministrskega sveta. Istotako jih bo cesar sprejel v avdienci.

Za odpravo magnatske zbornice.

Budimpešta, 6. maja. Ogrski socialisti nastopajo za odpravo zbornic magnatov.

Pomladno pismo.

Sveti Jurij je moral priti in uveljaviti tudi ob Adriji svojo tradicionalno moč, da smo zaslutili, začutili pomlad, ki je ni hotelo biti, kakor bi se mislila izneveriti.

Pršla je in s cvetjem in petjem prinesla novo upanje, da bi ga poletno solnce ozorilo! Z veselimi rokami bomo trgali oljkovega drevesa sad in blagoslov in mu navijali cene, da bo njegov pomen in njegova vsebina preko zlata in zemelj.

April je bil v Trstu več ali manj miren, to se pravi po svoji naravi norčav. Istotak naš sosed — noč menjuje z dnevom. Na Krasu živahnejše, mestoma hudo, zlasti pri logu s tem značilnim epiteto. Zalostno Veliko noč so imeli. Koroški akademik Sibitz jo je še dočakal, a velikonočni ponedeljek je z mnogimi drugimi šel v Emavs, kjer se jim je Gospod razodel. Kot zakleti in prokleti so v logu — mi piše prijatelj — in čakajo viteza, da jih reši. Hujših dni da ne bo več kot so bili aprila tam. A vzdržali so, junaki. Lah je še vedno kjer je, bil in Tržačani upamo, da ostane kjer je, oziroma da bo moral lepega dne pobrati kopita. Tako dobimo basen o lisjaku in kislem grozdju v novi izdaji.

Tobaka ni — pač pa tessere. Cel mesec smo jih nosili s seboj — kaditi jih seve

nismo mogli. Na ulici si ljudje drug drugega trgajo cigarete iz ust!

Prvi maj! Dan kot bi ga Bog vstvaril po receptu lirskih ekskurzij. Nebo, solnce, morje, drevje v cvetju, petje v ozračju — ljudje ko da so na vse pozabili veselje — pomladno razpoloženi. Trgovine zaprte, ceste v okolico polne — električne potrojene in nabite. In ves dar je to le medel odsev prvomajskega dne, ki ga je poznal mir. Ko je prišel mrak in se je noč že bližala uri duhov, so nas začeli njih poslanci izumetničeni netopirji konfektirati z žareče zlatimi oranžami, ki zore onkraj morja. Precej so jih nasuli, a nihče ni nobene vlovil. Slavčki pa so peli in peli.

Druga noč prvi enaka. Burja je odsluzila, sedaj so oranže na vrsti.

Danes je zabobnelo na Krasu.

Težki porazi Angležev in Francozov.

Anglija se je, o tem skoraj ni mogoče več dvomiti, zaletela s tako silo na nemški zid v Franciji, da bi ga razbila, ker ve, da more le z zmago na celini zarotiti vedno nevarnejšo podmorsko vojsko. Če bi Angleži prebili in zasedli Belgijo in belgijsko obal, bi nemški podmorski čolni izgubili svoje glavno opirališče. Anglež bi več ne trpel vsled podmorskih čolnov. Radi bi seveda tudi osvobodili francosko in belgijsko zemljo, kar bi se zgodilo, če bi uspeli. Če pa postopajo pametno z vojaškega vidika, se mora zanikati. Prvi napad pri Arrasu je sicer Angležem nekaj pridobil, a prebili niso, ker so pripravili premalo vojakov. Občitali so, ker so se Nemci hrabro držali. Vojsko umljev in upravičen je bil njih drugi, še besnejši naskok, a ko je bil tudi ta s strašnimi izgubami za nje odbit, bi bili morali postati previdni in se prav dobro pripraviti, predno bi bili zopet napadli. S polomljenimi peruti podvzeti tretji napad Angležev so Nemci v nekaj urah odbili. Lloyd George se je na to pripeljal k Douglas Haigu in ga pregovoril z ozirom na Ameriko, ki hoče videti uspeh, na Italijo in na Rusijo, naj zopet napade. Angleški generalisimus je nastopil še enkrat. Tudi Francozi so bili najbrže pozvani, naj pomagajo. Opisani razlogi so pač povzročili četrto bitko pri Arrasu. Dozdaj so Angleži v vseh bitkah vrgli do 50 divizij na bojišče; 22 do 25 se je bilo v četrti bitki. Iz uradnih nemških poročil je razvidno, kako strašno da so bili Angleži in njih zavezniki Francozi zopet tepeni.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 5. maja. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Potem, ko so se bili krvavo zrušili napadi Angležev na bojišča pri Arrasu, so se le pri Bullecourtu razvili večji boji pehote. Angleže, ki so naskakovali na obeh straneh vasi v gostih množicah, smo odbili z velikimi izgubami zanje. Pri Lensu in pri Fresnoy so se izjalovili slabšejsi sunki. Število ujetnikov se je povišalo na 10 častnikov, 1225 Angležev; zaplenili smo vsaj 35 strojnih pušk.

Posebne zasluge so si pri zmagoviti obrambi 4. angleškega prebijalnega poizkusa pridobili: gardne čete, Bavarci, Virtemberžani, Saksonci in Badenci; dalje polki dežela Vzhodne Pruske, Poznanj, Šlezija, Hanover in Porensko. Boji na predpolju severno St. Quentin so izpadli ugodno za nas.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča.

Na prizorišču pri Aisne straja bitka s topovi dalje; porabljajo največje množine streliva. Na več mestih smo odbili močne sovražne poizvedovalne oddelke. Za Winterberg, ki leži zahodno Craonne, so se razvili boji, ki še niso zaključeni.

Med Aisne in Brimontom so se zrušili včeraj zjutraj napadi 4 francoskih divizij, ki jih je bil pripravil izdaten večdnevni ogenj topov.

Iz zaplenjenih papirjev sledi, da so z napadom nameravali priti več kilometrov za prednjo črto.

Ker so se naše čete vztrajno držale, se je sovražniku le na nekem prednjem kotu posrečilo, da se je bil ustalil v prvih jarkih. Francoze, ki so začasno vdrli vzhodno La Neuville, smo zopet vrgli, izgubili so 500 ujetnikov in več strojnih pušk.

Poraza niso izpremenili napadi, ki jih je bil podvzel sovražnik v večernih urah južno Aisne.

Severno Prosnesa so se ponesrečili ponovni poizkusi Francozov, ki so se hoteli z več divizijami polastiti naših tamošnjih višinskih postojank. Z najtežjimi izgubami so Francozi odkupili začasno jugovzhodno Mayneja nekaj malo prostora. S protinapadi se je naša pehota zopet popolnoma polastila svojih prejšnjih črt; nad 100 mož smo ujeli.

Armada maršala Alberta Würtemberškega.

Izvemši poizvedovanja na obeh straneh nobenih važnih dogodkov.

Sovražnik je izgubil včeraj 7 letal in en pritrjen zrakoplov. Z napadom letalcev na Ostende je bilo ubitih in ranjenih večje število Belgijcev. Vojaške škode ni bilo.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 6. maja. Veliki glavni stan:

Močne napade Angležev smo odbili na bojni črti pri Arrasu južno Lensa, ob Scarpe in pri Queant. Angleži so bili porazeni južno Cambraia, kjer so napadli na 3 km široki črti med Villers-Plouich in Gomelieu; njih izgube so bile znatne.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča.

Po prvem izjalovljenem prebijalnem z minami je postajal vsak dan močnejši; poizkusu dne 61. aprila ob Aisne, se je pripravil sovražnik z vsemi sredstvi, s katerimi razpolaga, na nov napad; upal je, da doseže svoj dalekosežen smoter. Odbite divizije so nadomestile s svežimi; na boj so privajali nove rezerve. Ogenj s topovi in končno je dosegel z vsemi kalibri največjo silo. Boji 4. majnika severno Reimsa in v Champagni so uvedli nov prebijalni poizkus, ki se je bil pričel na 35 km dolgi bojni črti med Ailette in Craonne. V težkem boju, ki je trajal pozno v noč, smo ga preprečili. Velikanski sunki smo popolnoma odbili. Napadi na naše črte, ki jih je v boju moža z možem držala naša junška pehota ali jih je pa zopet pridobila s protinapadom, so se deloma tudi izjalovili v našem dobro vedenem topniškem ognju. Za naše prednje jarke so mestoma še bojujejo. Vzhodno Royers-Ferme ležimo na severni strmini Chemin-des-Dames. Posebno besno, neglede na njih izredne izgube, so naskakovali Francozi, kakor že 4. majnika, Winterberg, na katerem je osredotočen ogenj najtežjih kalibrov naše postojanke popolnoma razstrelili. Višina z vasio Chevreur je ostala sovražniku; dozdaj smo ujeli več sto mož. Pričakujemo, da bodo še napadli.

Danes zjutraj je sovražnik iznova napadel višino 100 vzhodno La Neuville. Napad smo odbili.

Več sunkov Francozov, ki so jih izvajali v Champagne jugovzhodno Nauroy ni uspelo. Število ujetnikov atm z dne 4. majnika se je zvišalo na 672 mož; plen na 20 strojnih in na 50 brzostrelnih pušk.

Vojna skupina vojvoda Alberta Würtemberškega.

Nobenih posebnih dogodkov.

× × ×

V zračnih bojih in z obrambnim ognjem je izgubil sovražnik 14 letal; 3 zrakoplove smo sestrelili.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 6. maja. Uradno: Francozi, ki so bili včeraj ob Aisne težko poraženi, danes svojih napadov niso ponovili. Novi boji se bijejo le na Winterbergu (zahodno Craonne).

Nasproti današnjemu dnevnemu poročilu se pripiše, da Francozi Chevreuxa niso vzeli in da ga prejkoslej trdno držimo.

Francosko uradno poročilo.

4. majnika ob 3. popoldne. Ponoči so živahno streljali severnovzhodno Reimsa. Francozi so v Champagni zopet napredovali. V gozdu zahodno gore Corvilliet so odbili napad Nemcev z ročnimi granatami na njih malo postojanko. Od časa do časa so streljali s topovi južno Moronvilliersa. Na levem bregu Moze sta se posrečila Francozom dva presenetljiva napada na sovražne črte nasproti »Mrtvemu možu« in gozdu Avocourt, več mož smo ujeli. Napadalni poizkus Nemcev so Francozi popolnoma zadržali zahodno »Mrtvega moža«. V Loreni so se spopadli poizvedovalni oddelki pri Emmermilleru in pri Domerre. Na ostalem pozorišču je bilo ponoči mirno.

Ob 11. dopoldne. S srečnim podjetjem smo zagospodarili vasi Craonne in več opirališč vzhodno in severno od tam. Do zdaj smo našli 150 ujetnikov. Po močni pripravi s topovi smo napadli zjutraj severozahodno Reimsa; naše čete so vzele prve nemške črte v bojni črti 4 km, ujele so 600 mož, med njimi 8 častnikov. Živahno so se cel dan bojevali v Champagni, in sicer južno in jugozahodno Moronvilliersa. Z ostalega pozorišča se ni nič poročalo.

Angleško uradno poročilo.

5. majnika. Sovražnik je sinoči na vas Fresnoy in po naših vzhodno in južno navedene vasi vzeto postojanko izvajal trdovratne protinapade. Držali smo vse postojanke. Sovražnika smo odbili. Besni boji pri Bullecourt. Vzhodno vasi je izvedel sovražnik sinoči močan protinaskok na odsek Hindenburgove črte, ki so ga bili naši vzeli včeraj zjutraj. Poizkus se je popolnoma izjalovil. Izgube sovražnika so

bile težke. Pri Cherisy in na obeh straneh ceste Arras—Cambrai so se tudi ponoči bojevali. Naše čete so se morale tam umakniti iz postojanke, ki so jo bile podnevi vzele. Napredovali smo dalje severozahodno Saint Quentin in severnovzhodno Hargicourt, kjer smo osvojili pristavo Malakoff.

Drugo angleško vojno poročilo. Včeraj smo ujeli nad 900 Nemcev; med njimi 28 častnikov. Danes smo ojačili osvojenno postojanko v odseku Hindenburgove črte. Včeraj smo napredovali proti vzhodu ob sovražnih jarkih, ubili smo veliko Nemcev, nekaj smo jih ujeli. Naša letala so podvzela včeraj celo vrsto poletov, da mečejo bombe; uneli so se ljuti boji v zraku. Naša letala so tri sovražne stroje uničila; pet se jih je moralo poškodovanih izpustiti na tla. Dve letali sta bili sestreljeni z zemlje; eno je bilo prisiljeno, da se je moralo spustiti na tla za našimi črtami. Dve naši letali pogrešamo.

Podrobno poročilo o četrti bitki pri Arrasu.

Berlin, 5. maja. Uradno: V četrti bitki pri Arrasu dne 3. majnika so bili Angleži še bolj poraženi, kakor so bili v bitki 28. aprila. Angleške čete, ki so se udeležile boja, so imele zopet izredne izgube.

Na severnem krilu je bitka 4. majnika že vidno ponehala; težišče bojev se je pomaknilo proti južnemu krilu. Angleži so že ponoči na 4. t. m. z močnimi silami trikrat napadli Bullecourt, a uspeli niso. Ravno tam so Angleži ob 5. zjutraj naskočili; ta napad je bil najtežji. Angleži so napadali z največjo besnostjo v gostih množicah in v strnjenih naskakovalnih gruclah na obeh straneh vasi. Naš zapiralni in ogenj naših strojnih pušk je razbil in pokosil njih naskakovalna krdelta. Sovražnik je pa brezobzirno vedno napolnjeval vrzeli z novimi množicami ljudi, ki so nad kupi svojih padlih tovarišev vedno in vedno zopet naskakovali upajoč, da bodo izsilili prebitje. A tudi četrti napad se je popolnoma zrušil. Končal se je tako, da so bili Angleži težko poraženi. Boji severno Bullecourta pri Riencourtu so se valili popoldne in zvečer sem in tja.

Sovražni ogenj se je zvišal ponoči na 5. majnika od časa do časa do največje besnosti. Močnejši sovražni sunki pri Fresnoy se je izjalovil. Bolj severno od tam pri Acheville se v našem uničevalnem ognju ni mogel izvesti napad; ravnotako so se izjalovili sunki sovražnih patrolj zahodno Lensa. Tudi južno Scarpe se je vzdrževal močan sovražni ogenj.

Pri Reimsu je besnela bitka s topovi z največjo besnostjo. Začasno se je dvignil ogenj v glavnih odsekih bojišča do najmočnejšega bobnečega ognja. Sovražne napade, ki jih je bil nameraval sovražnik na krilo pri Aisne, smo zadržali z uničevalnim ognjem; v jarkih za napad pripravljene čete smo z najboljšim uspehom obstreljevali. Sovražnik je po najtežji pripravi s topovi zvečer napadel z močnimi poizvedovalnimi oddelki pri Laffaux, zahodno Braye in jugovzhodno Cerny. Povsod smo ga odbili, njegove izgube so bile težke. Več ur trajajoči, najtežji ogenj je uvedel napade na Winterberg. Tudi severno Craonne je izvedel sovražnik močan, delni napad, s katerim je prišel začasno v jarke naših prednjih straž, a so ga takoj vrgli iz njih s protisunkom.

Iz zaseženih povelj smo razvideli, da so s svojim močnim napadom, o katerem se je že poročalo, tiste štiri francoske divizije med Aisne in Brimontom nameravale doseči železniško progo Bermicourt-Aquilcourt. Ko smo krvavo odbili glavni napad, so poizkušali Francozi proti večeru še več delnih napadov, katere smo vse odbili. Presenetljivo so poizkušali brez pravice s topovi dvakrat napasti, a njih naskakovalni valovi so se zrušili večinoma že v našem zapiralnem ognju. Na drugih mestih smo jih uničili v boju moža z možem. Živahno so se bojevali celo noč. Tudi pri Reimsu se je znatno povišal ogenj s topovi. Napad severno Prosnesa, o katerem se je že poročalo, so podvzeli z močnimi silami potem, ko so besno streljali s topovi in z minami, na 4 km široki bojni črti ob 7. zvečer. Izgube Francozov so bile na tej točki posebno težke. Le na nekem mestu je bil sovražnik začasno vpadel na približno 4 km široki črti, a smo ga takoj s protisunkom zopet vrgli. Drugi napad podvzet po 10. uri zvečer, smo tudi odbili. Ujeli smo nad 100 mož.

Francozi ugrabijo, kaj da namerava Hindenburg.

Curih, 6. maja. Marcel Hutin izvaja v »Echo de Paris«: Švicarska meja je že nad pet dni hermetično zaprta. Gotovo Nemci zopet premeščajo čete. Ali pripravlja Hindenburg svojo veliko protiofenzivo na zahodnem pozorišču? Sodimo, da se pri nas ve, kaj da namerava. Na italijanskem pozorišču močnejše streljajo na Krasu in v Vipavski dolini. Opozorjam, da avstrijsko poročilo o operacijah v italijanskem odseku popolnoma molči. Tam se mora nekaj pripravljati.

Nad en milijon mož nastopilo v bitki na zahodu.

Berlin, 6. maja. Wolff poroča: V velikanse bitve na zahodu so vrgli Francozi in Angleži v boj že nad en milijon mož. Angleži so nastopili dozdaj s 44 divizijami; 12 jih je nastopilo že drugič, kar odgovarja 700.000 vojakom. Francozi so poizkušali priboriti zmago s 53 divizijami: nad 400.000 mož, kar se jim ni posrečilo; dosegli so le velikanske izgube.

Vojni svet v Parizu.

Pariz, 6. maja. (K. u.) »Agence Havas« poroča: Lloyd George lord Robert Cecil in admiral Jellicoe so se bili podali v Pariz, kjer so se posvetovali s francosko vlado o vojaškem položaju in o položaju na morju. Posvetovali in popolnoma so se sporazumeli, kako naj postopajo in o vojaških podjetjih na Orientu.

General Haig potrebuje vojakov.

Amsterdam, 6. maja. (K. u.) Zanesljivo se poroča, da je general Haig 1. majnika brzojavno vpoklical k armadi tiste vojske, ki so bili na dopustu zaradi dela na polju.

Radovedni francoski poslanci.

Genf, 5. maja. Poslanci so pripravili veliko vprašanje na vlado, ko se bo 22. t. m. zopet zbral francoski državni zbor. Zahtevali bodo, naj se takoj skliče tajna seja, da bodo temeljito razpravljali o dogodkih na bojišču. Poznati hočejo pripraviti takozvane prebijalne ofenzive, izvedeti hočejo, če se izdelovanje municije nahaja v taki višini, da se lahko uvede nov napad, o katerem je upati, da bo uspel. Častniki, ki so jim odvzeli poveljstvo, naj se tekom enega mesca opravičijo, zakaj so tako postopali na bojišču. Temeljito nameravajo tudi razpravljati o uporabi temnopoltnih čet v zadnjih bojih.

Mast iz trupel mrtvih vojakov.

Bern, 6. maja. (K. u.) Na vprašanje poslanca Dillona v angleški spodnji zbornici, če more vlada dokazati resnico poročil, da dela nemška vlada mast iz trupel mrtvih vojakov, je izjavil lord Cecil, da vlada o tem nima drugih informacij kakor izvelečke dnevnega časopisa iz nemških listov, a obdolžitve nemških vojaških oblasti glede na druge stvari ni verjetna; vlada je zato dovolila, da se je smelo o tem po običajni poti poročati. Dillon je vprašal, če se vlada zaveda, da, če se širijo brez dokaza resnice taki podatki, ni to le velik škandal, marveč tudi velika krivica, če je to popolnoma neresnično, o čemer je prepričan. Drugo nujno zahtevo Dillona, naj vlada dožene resnico, je lord Cecil odklonil, češ da bi to ne bilo pametno.

Angleži love letalca ritmojstra barona pl. Richthofna.

Berlin, 5. maja. (K. u.) Wolff poroča: Angleži sestavljajo skupino letalcev prostovoljcev, ki naj bi uničili nemškega letalca ritmojstra barona pl. Richthofna, ki je že sestrelil 52 sovražnih letal. Letalec, ki bi sestrelil ali ujel Richthofna, bo dobil Viktorija križec, povišan bo, dalje mu poklonijo lastno letalo, 5000 funtov šterlingov nagrade in posebno nagrado tiste tvornice, ki je zgradila letalo, s katerim bo premagal Richthofna.

Berlin, 6. maja. (K. u.) Podnarednik Sebastijan Trestner, ki ga je bilo vojno poročilo večkrat pohvalilo, je padel v zračnem boju na zahodnem bojišču. Trestner je pripadal preganjalni skupini barona pl. Richthofna.

Višek podmorske vojske.

Amsterdam, 6. maja. (K. u.) Liverpoolski »Journal of Commerce« piše 26. aprila: Pripravimo se na to, da se bodo naše ladje uničevale v taki meri, kot so jih pričeli. Čas, ki je bil v prejšnjih časih vojske naš zaveznik, je prestopil zdaj odločilno v vrsto naših sovražnikov. Ne moremo dvomiti, da nam je napočil višek krize.

Nemčija zgradi eno leto 1200 podmorskih čolnov.

Haag. Nekaj ameriški list piše, da lahko Nemčija zgradi tekom enega leta 1200 podmorskih čolnov, kar lahko odloči vojsko.

Mesca aprila potopljenih nad milijon ton.

Berlin, 6. maja. Uradno: Poročila, ki so došla o uspehih naše vojske v zaprtem ozemlju mesca aprila, javljajo, da je bilo 6 maja prekoračenih en milijon ton potopljenega prostora ladij. Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Zopet 32.500 ton potopljenih.

Berlin, 6. maja. Uradno: Naši podmorski čolni so zopet potopili 7 parnikov in 5 jadrnic, ki so obsegale 32.500 ton; 10 potopljenih ladij je bilo angleških.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Angleški rušilec se potopil.

London, 4. maja. (K. u.) Admiraliteta poroča: Nek rušilec stare vrste je zadel v Kanalu na mino in se potopil. Enega častnika in 61 mož pogrešamo.

Prva izguba angleškega Lloyda.

Rotterdam, 5. maja. Angleška zavarovalnica Lloyd, ki zavaruje ladje, je izgubila v prvem četrtletju leta 1917. 580.000 šilingov; prej ni še nikdar napravila izgube.

Nemška pomožna križarka v Indijskem oceanu.

Haag, 6. maja. Nizozemski indijski listi poročajo, da se je pojavila v indijskih morjih nemška pomožna križarka. V Malaki so pogasili vse luči.

Amsterdam, 6. maja. (K. u.) »Handelsblad« posnema po listih, ki so došli iz nizozemske Indije, da je bil šest ur od Labanga torpediran parnik »Perseus«. Po nekem drugem poročilu trosi neka nemška ladja mine v Indijskem oceanu, posebno pri Colombo.

Napadi Angležev na admiraliteto.

Bern, 6. maja. (K. u.) »Daily Mail« objavlja članek pod nadpisom: »Nobenih opravič, marveč uspehi!« ki admiraliteto najbesnejše napada, ker vara deželo glede na izgube po podmorskih čolnih.

Preosnova angleške admiralitete.

London, 6. maja. (K. u.) Reuter: »Times« javljajo: Admiraliteto bodo preosnovali. Jellicoe dobi v vojnem uradu mesto, ki bo enako mestu Williama Robertsona.

Vojska z Ameriko.

Združene države bodo sestavile tekom enega leta armado dveh milijonov vojakov.

Bern, 4. maja. »Bund« javlja: Državni tajnik Lansing je brzojavil ameriškemu poslanstvu v Bernu, da so včeraj z veliko večino sprejeli postavbo, naj se ustanovi velika ameriška armada. Redno armado bodo povišali na 287.000, narodno stražo pa na 625.000 mož. Uvedli so vojaško službeno dolžnost. S to postavbo bodo tekom enega leta sestavili armado, ki bo štela dva milijona mož.

Edison mobiliziran.

Berlin. »Lokalanzeiger« poroča: Znani iznajditelj Edison in 75 drugih najučenejših tehnikov v Združenih državah delajo ponoči in podnevi, da bi iznašli kako sredstvo proti podmorskim čolnom. Na krovih napadenih ladij bi radi uvedli take aparate, ki bi proizvajali tak električen tok, da bi odvrnil torpedo iz svoje smeri ali ga pa zažgal, predno še doseže svoj smoter.

»Lokalanzeiger« pristavlja: Bojazen iznajde bajke, upanje jih še okraši. Edisonov aparat spada v muzej bolne vojne domišljije.

Mehikanski general Obregon proti Združenim državam in proti Carranzu.

Genf, 5. maja. »New York Herald« javlja iz Mehike: Bivši vojni minister general Obregon se namerava z eno armado vojskovati z Združenimi državami in strmoglaviti Carranza.

Italijanski odposlanci v Ameriki.

Lužano, 4. maja. (K. u.) Italijansko odposlaništvo bo izročilo Wilsonu lastno pismo italijanskega kralja, dalje veliko spisov, podob in filmov glede na vojsko.

Novi brazilski zunanji minister.

Rio de Janerio. (K. u.) Zunanji minister je postal SouzaDantos.

Tudi republika Haiti bo napovedala vojsko Nemčiji.

London, 6. maja. »Reuter« javlja iz Port-an-Prince: Haitiski predsednik je poslal parlamentu poslanico, v kateri zahteva, naj se Nemčiji napove vojska.

Naš uspeh pri Gorici. — Naši letalci zažgal. laški labor pri Zagreju.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 5. maja. Uradno:

Položaj se ni izpremenil.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 6. maja. Uradno:

Našim poizvedovalnim četam se je posrečilo, da so danes ponoči pri Gorici vdrle v sovražni jarek in da so ujele posadko: enega častnika in 40 mož. Sicer nobenih posebnih dogodkov.

DOGODKI NA MORJU.

Naša morska letala so zvečer 3. maja zažgala večji del tabora pri Zagreju; požar se je videl iz Trsta še eno uro potem, ko se je bil izvedel napad.

Sovražni letalci, ki so se pojavili v prostoru pri Trstu, niso dosegli nobenega uspeha. Nekatera naša morska letala so 4. majnika uspešno napadla kolodvorske naprave pri Pescara, Castellamare in Ortona na italijanski vzhodni obali kakor tudi vodne naprave pri reki Pescara pri Piano d' Orte. Naša letala so se vrnila nepoškodovana.

Italijansko uradno poročilo.

5. majnika. V kotlini Astico so s topovi živahno streljali. Naše kroglice so povzročile na Monte Seludicio močno raz-

strelbo. Sovražne kroglice so zadele sedež nekega sanitetnega oddelka, ki je bil kot tak dobro označen. Na karnijski bojni črti živahni dvoboji topov. V odseku pri Gorici sovražnik ni tako živahno streljal s topovi, kakor prejšnje dni. Sovražne čete so napadle po besni pripravi s topovi naše prednje čete pri Fajtiju; popolnoma smo jih odbili z občutljivimi izgubami zanje. Sovražna letala so ponoči od 3. na 4. ob-streljevala Gorico; žrtev ni bilo, škode niso povzročila.

Veliki nemiri v Italiji

Lužano, 4. maja. (K. u.) Med celo vrsto vesti o nemirih zaradi pomankanja živil v Italiji so one s Sardinije tako učinkovale, da je bilo tudi tjakaj treba odposlati člane vlade.

Velikanski izgredi v Lombardiji in v Sardiniji. — Razburjenje v Kalabriji.

Lužano. V Milanu in v drugih krajih Lombardije so se 3. t. m. razgrajali kakor 1. t. m. Delavci se niso pričeli v velikem obsegu zopet delati. Policija in vojski so večkrat posredovali. Milanski listi napadajo socialno demokracijo, da hujska na izgrede. Na pritožbo pristašev vojske je socialnodemokratski župan v Milanu Caldaro odgovoril, da so mestna uprava, socialnodemokratsko vodstvo in socialnodemokratski časopisi storili vse, da bi množice pomirili. Dejansko so na velikem shodu 1. majnika govorili govorniki pomirjevalno, a ljudje jih niso poslušali do konca in jih prisilili z klici: »Proč z vojsko! Mir hočemo!« da so morali zapustiti govorniški oder. Več govornikov potuje po Kalabriji, da pomirijo razburjene ljudi. V Ravenni so 1. majnika pomazali vse spomenike v spomin takozvanih oprostilnih vojsk, jih poškodevali in jih popisali s pozivi, naj se sklene mir.

Lužano. Radi nezadostne prehrane so bili tudi na Sardiniji nemiri, da so morali tudi tja odpotovati člani vlade. Generalni komisar prehrane se je podal v Milan, da se posvetuje z zastopniki oblasti in zadržuje iz Milana, Como, Varese, Brescia, Bergamo, Londrio, Piacenza in Cremona. Rekel je, da se morajo uspehi podmorskih čolnov priznati. Prejšnji teden so bili potopljeni italijanski parniki, ki so obsegali mnogo ton z dragocenim tovorom in hrano.

Vojska z Rusi in Rumuni.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 5. maja. Uradno:

Severno Zborova je sovražnik razstrelil podkop, a razstrelba se je izjalovila. Na ostali bojni črti nobenih posebnih dogodkov.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 6. maja. Uradno:

Nobenih posebnih dogodkov. Živahen ruski ogenj med Kovlom in Stanislavom je povzročil, da smo v povračilo primerno streljali.

Prvi generalni kvartirni mojster

pl. Ludendorff.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 6. maja. Veliki glavni stan:

Nad Odeso je priplulo včeraj prvo nemško letalo.

Prvi generalni kvartirni mojster

pl. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 6. maja. Uradno: Pri Tulči so streljali s puškami.

Na južnem Balkanu.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 6. maja. Uradno: V ovinku Črne in južno Dojrana so od časa sovražni topovi raznih kalibrov živahno streljali. Na ostalih bojiščih zmeren ogenj.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 5. maja. Veliki glavni stan:

S topovi so podnevi nekaj ur zopet streljali v ovinku Črne zahodno Dojranskega jezera in na nižavi Strume.

Prvi generalni kvartirni mojster

pl. Ludendorff.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 6. maja. Veliki glavni stan:

Živahen topovski ogenj v ovinku Črne se nadaljuje; posebno besno streljajo na naše postojanke pri Paralovu.

Prvi generalni kvartirni mojster

pl. Ludendorff.

Zmešnjave v Rusiji.

Vesti o odstopu Miljukova.

»Corriere della Sera« širi dalje vesti, da so nasprotstva med Miljukovom in delavskim odborom radi Miljukovih vojnih izjav nepremostljiva in da bo Miljukov moral skoro gotovo odstopiti.

»Kölnische Volksztg.« pravi, da se v Petrogradu pripravljajo veliki dogodki. Ni izključeno, da stopi na mesto sedanje vlade Kerenski s svojimi pristaši.

Rotterdam, 6. maja. »Daily Mail« javlja iz Petrograda: Iz zanesljivega vira se javlja: Miljukov bo v najkrajšem času odstopil.

Stockholm, 6. maja. Začasna vlada se ne čuti več varno v Petrogradu, tudi armada ji nasprotuje. Preseliti se za to namerava v Moskvo. Če to izvede, bo delavski svet sam sebe proglasil za vlado. Zadnji nastopi so bili naperjeni v prvi vrsti proti vojski, nato proti časni vladi in proti Angliji. Zelo so ogorčeni, ker so zaprli Ljeningove pristaše. Potrjuje se, da nameravata Miljukov in Gučkov odstopiti ne glede na to, če se bo vlada preselila v Moskvo ali ne.

Tudi Kerenskijevo stališče omajano.

Kodanj, 6. maja. (Kor. ur.) »Berlängske Tidende« poroča iz Petrograda: Izvršni odbor delavcev in vojakov je nevoljen deloma tudi na Kerenskega, svojega zapupnika v vladi. Očitajo mu, da se ni posvetoval z odborom, preden je v ministrskem svetu pritril, da se odpošlje vele-silam sporazum Miljukova nota. Svet bo najbrže delal na to, da odstrani zunanjega in vojnega ministra iz vlade in jih namesti z drugimi, ki zavise od delavskega sveta in ki nasprotujejo vsaki osvajalni vojski.

Demonstracije za začasno vlado v Petrogradu.

Petrograd, 3. aprila. (Kor. ur.) Agentura: Do večera so demonstrirali za začasno vlado. Pred poslopjem ministrskega sveta je govorila več govornikov tam zbrani množici, govorila sta tudi ministra Miljukov in Singarev in predsednik dume Rodzianko. Miljukov je izjavil: »Tisti Miljukov, ki je skupno z Gučkovom povzročil preobrat, ki je razkrinkal Stürmerja, ne bo nikdar izdal svoje domovine in se bo umaknil le sili.« Rodzianko je pozival narod, naj se vojska nadaljuje, dokler se ne bo z zmago končala. Na seji delavskega in vojaškega sveta niso ničesar sklenili.

Petrograd, 3. maja. (Kor. ur.) Ob 10. uri zvečer so se sestali v Marijini palači člani provizorične vlade in izvrševalni odbor delavskega in vojaškega sveta v skupni seji, da razpravlja o zadnji noti kabineta glede vnanje politike. Tekom od-mora je nastopil Miljukov, ki je imel na-govor na množico. Izjavil je: »Ko sem iz-vedel, da bodo nastopili danes manife-stacije z zastavami z napisi »Doli z Milju-kovom«, se nisem bal za Miljukova, ampak za Rusijo. Razmotrival sem, ako je ta na-pis mnenje večine državljanov, kak mora biti potem položaj Rusije? Kaj bodo rekli poslaniki naših alijancev? Še danes bi pošiljali na svoje vlade brzojavke, da je Rusija izdala svoje alijance in se črtala iz liste alijanih držav. Provizorična vlada se ne more postaviti na to stališče. Za-go-tavljam vas, da bova provizorična vlada in jaz kot minister vnanjih stvari branila stališče, glede katerega se nihče ne more drzniti trditi, da je Rusija zagrešila izdajo. Rusija ne bo nikdar privolila v posebni mir.

Za mešano vlado.

Stockholm, 5. maja. Včeraj ponoči se je udeležil seje začasne vlade tudi Čheidze. Šlo je, da se določi stališče nove Rusije glede na obveznosti stare Rusije nasproti sporazumu. Socialisti bodo najbrže vstopili v vlado.

Krvavi spopadi v Moskvi.

Petrograd, 6. maja. (Kor. ur.) Agentura: Izvršni odbor delavskega in vojaškega sveta se je predvčerajšnjim posvetoval o svojem stališču glede na noto začasne vlade. Ko so se še na seji posvetovali, je vladi sovražno delavstvo iz delavskih pred-mestnih okrajev prikorakalo z zastavami na čelu v notranje mesto, tudi za vlado so nastopili demonstranti; končno so se krva-vo spopadli. Oboroženi delavci so streljali, bilo je več žrtev. Izvršni odbor je poslal takoj svoje zastopnike v mesto, da prepre-čijo nadaljevanje spopadov in pozovejo obe skupini naj potrpežljivo čakajo, kako se bosta začasna vlada in delavsko-vojaški svet pobotala.

Pred resnimi dogodki v Petrogradu.

Bern, 5. aprila. (K. u.) Švicarska brzojavna agentura: Ne more se več dvomiti, da se pripravljajo v Petrogradu resni do-godki. Na cestah se zgode skoro vsak dan skrivnostni umori, kar ni važen pojav. Resen je pa boj med vlado in delavskim sve-tom, ki se že javno pojavlja.

Rotterdam, 5. maja. »Daily Mail« po-roča: Začasni vladi zvesto toplotništvo je prišlo v Petrograd. Miljukov je sklenil, da se bo Rusija udeležila ofenzive sporazuma.

Stockholm, 5. maja. Politične oblasti so v Rusiji prijele veliko agentov, ki potu-jejo po deželi in hujskajo proti vladi. De-monstracije proti vladi ponehavajo.

Poziv na mir v Petrogradu.

Petrograd, 5. maja. (K. u.) Agentura: Vsled včerajšnjih nemirov je izvršni od-bor delavcev in vojakov soglasno sklenil, da se dva dni prepovejo vsi shodi in de-monstracije. Vsak, ki bi povzročil nastop z orožjem ali ki bi streljal, je izdajalec re-volucije. Svet bo preiskal, zakaj se je več-rai na petrogradskih cestah streljalo. Na-

bili so razglas, ki poziva prebivalstvo na mir, red in pozornost in ki svari vojake, naj se ne izprehajajo z orožjem, a naj ubogajo, kar zapove izvršilni odbor. Oklic poziva tudi delavce in vojake, naj ne prihajajo oboroženi na shode in na manifestacije.

Delavski in vojaški svet proti vsaki osvobodilni politiki.

Petrograd, 4. maja. »Agentura«: Seja velikega sveta delavcev in vojakov se je zaključila pozno ponoči. Potem, ko so razpravljali o izpopolnitvi pojasnilnih vlade glede na noto 1. maja, so sprejeli sledečo resolucijo. Nova nota vlade zaveznikov konča vsako drugačno razlago note 1. majnika, ki se ne bi ujemala s koristmi in z zahtevami revolucijske demokracije. Okolnost, nadaljuje resolucija, da se je o odpovedi osvobodilne politike prvič javno razpravljalo, se mora smatrati za važno zmago demokracije. Resolucija konča: Izvršilni odbor izraža svojo neomajljivo voljo, da sprejme mir le po navedenih pogojih. Poziva celo revolucijsko demokracijo v Rusiji, naj se tesno oklene delavskih in vojaških poslancev in trdno zaupa, da bo prebivalstvo vseh vojskujočih se držela ziomilo odpor svojih vlad in jih prisililo, da uvedejo mirovna pogajanja temeljem odpovedi aneksij in vojnih odškodnin.

Petrograd, 5. maja. »Agentura«: Ob 5. popoldne je predložila začasna vlada izvršilnemu odboru delavskega in vojaškega sveta izpopolnilno besedilo k svoji noti s 1. majnika, ki je povzročila tako resne nemire. Izvršilni odbor je nato sklenil s 34. proti 19. glasovno, da se zadovolji z izjavo vlade in da smatra zadevo za končano.

Obvestilni urad delavskega in vojaškega sveta.

Berlin, 6. maja. (K. u.) »Temps« poroča iz Petrograda: Izvršilni odbor delavskega in vojaškega sveta je sklenil, da ustanovi urad, ki bo poročal tujim velešilam o dogodkih v Rusiji.

Prva seja ruske dume v revolucijski dobi.
Petrograd, 4. maja. (K. u.) Reuter poroča: Duma je eklicana 5. t. m. v dobi revolucije na prvo svojo sejo.

Sazonov aretiran.

Stockholm, 5. maja. V glavnem stanu so zaprli včeraj Sazonova, več kozoških častnikov in tajnika štaba. Pri tajniku so našli papirje za priprave protivstaje za obnovitev monarhije s carjem Nikolajem na čelu. Generala Ivanova, kateremu so naložili v Kijevu hišni zapor, so prepeljali v Petrograd, kamor so prepeljali tudi Razputinovega sina in obe njegovi hčeri.

Poročila o miru.

Nemški mir.

Berlin, 5. maja. (K. u.) Državni tajnik Helfferich je v razpravi o proračunu armade v zbornici izjavil: Mir, ki bo preskrbel narodu kruha, bomo morali še priboriti, danes ga še ne moremo imeti. Vprašanje miru zavisi enostavno od volje do zmage, ki se pa pri sovražniku še ni zrušila. Mir, ki bi lahko danes dobili, bi pomenil lakoto nemškemu narodu, bil bi tak mir, kakršnega Nemčija neče in ki bi ga ne mogla prenesti. (Živahno pritrdjevanje na desnici.) Glede na prehrano je Helfferich rekel: Bremea težko nosimo, kakor vsi drugi narodi. Angleška izstradalna vojska je tak strašen zločin, kakršnega svet še ni videl. Upam, da bodo povzročitelji izstradalne vojske kmalu več trpeli vsled vojske kolikor trpimo mi.

Sodba parlamentarcev v Berlinu o možnosti miru.

»N. Fr. Presse« poroča iz Berlina: Poslanci sodijo, da vojska ne bo več dolgo trajala in da se bo končala še pred koncem leta, mogoče še jeseni. Razlogi so: Nemška armada je dosegla na zahodni bojni črti velikanske uspehe; ker je odbila vse napade Angležev in Francozov, Nemški podmorski čolni bodo uklonili Angleže, ki so se dozdaj še vedno trdovratno upirali mirovnim pogajanjem. V Rusiji je stranka miroljubnežev zelo močna. Ker so nemški poslanci v vojnih smotrih svoje vlade splošno dobro poučeni, se sodi, da se bo dosegel mir, kadar se bodo pričeli sploh

Angleški in francoski socialisti se udeležijo posveta v Stockholmu.

Stockholm, 5. maja. Ruski delavski list poroča, da se bodo udeležili posveta v Stockholmu angleški in francoski socialisti.

Tudi Haasejeva skupina se udeležijo posveta v Stockholmu.

Bern, 5. maja. Predsednik stranke neodvisnih nemških socialistov, Haase, je izjavil, da se bo njegova stranka udeležila posveta v Stockholmu. Poleg predsednika se bodo podali v Stockholmu tudi Bernstein, Hofmann in Kautzky.

Danski minister Stauning o stockholmskem mirovnem posvetu.

Berlin, 6. maja. Dopisniku »Deutscher Tageszeitung« v Kodanju je izjavil danski

socialist, minister Stauning: Pravkar sem se vrnil iz Stockholma. Zadovoljen sem s tem, kar se je do zdaj doseglo. O materiji bomo mogli razpravljati le v velikih potezah, a uverjeni smo, da bomo našli srednjo črto, ki bo omogočila splošen sporazum. Volja do miru je velika. Moj tovariš Branting, ki je bil zdaj v Petrogradu, je to tudi potrdil. Saj je bil ruski narod vedno miroljuben. Reklo se mi je, da so sedanja pogosta poročila o velikih nemških pripravah na suhem in na morju proti Petrogradu le senzačna poročila, ki jih širi angleško in francosko časopisje z namenom, da bi Ruse zopet navdušili za vojsko. Preko račili pa bomo vse ovire in, kakor upam, v nekaterih tednih dovolj pripravili tla mirovnemu posvetu. To je naš visok smoter, vanj moramo verovati. Uspeh gotovo ne bo izostal, če bodo vsi iskreni in poštenj.

Mirovni pokret v Londonu.

Amsterdam, 6. maja. V Londonu je zboroval velik demokratičen shod; 25.000 oseb se ga je udeležilo. Govorniki so angleško vlado ostro napadali. Sklenili so resolucijo, ki zahteva, naj sklene angleška vlada tako demokratičen mir z osrednjima velešilama, naj se v Angliji obnovi državljanska svoboda, naj se vsi pomiloste, ki so jih kaznovali, ker jim ni njih vest pripustila vstopiti v armado in zato trpe v ječah in naj se proglasi Anglija za demokratično republiko. Zborovalci so resoluciji navdušeno pritrdjevali in se razšli s klici: »Proč z vojsko! Živio mir!« Resolucijo so poslali Lloyd Georgeju.

Zakaj so italijanski reformni socialisti hujskali na vojsko.

Milan, 4. maja. Na kongresu italijanskih reformnih socialistov (z Bissolatiem in Canepo na čelu) je profesor Bonfigli med drugim predlagal: Kongres konstatira, da je ves potek stvari, posebno najnovejših (ruske revolucije), potrdil to, kar je stranka pričakovala o revolucijskem značaju vojske, vsled česar je stranka nastopila in agitirala za vstop Italije v vojsko.

Tedaj ne Trident in Trst, ne osvoboditev »neodrešenih ozemelj« marveč upanje na revolucijo je bil pravi vzrok, da je socialistična stranka tako hujskala za vojsko.

Vojni cilji.

Izjave naše in nemške vlade, katere so izšle pred nekaj dnevi, različni listi različno tolmačijo. Za danes priobčujemo samo tiste komentarje, ki se nam zde najpomembnejši.

Sobotna »Arbeiter Zeitung« piše: Dunajski vnani urad zatrjuje, da govori v svoji izjavi popolnoma prosto, odkrito in brez ovinkov. To je gotovo res z ozirom na Rusijo, kateri zatrjuje, da ne zasleduje monarhije nasproti nji nobenih agresivnih načrtov in da ne namerava povečati svojega ozemlja na ruske stroške. Če pa pomislimo, da mora po besedilu decemberske mirovne ponudbe bodoči mir »varovati čast, eksistenco in prosti razvoj bojujočih se držav«, in če pomislimo, da je izjavil grof Czernin 31. marca, »da se mi vojskujemo le v svojo obrambo, da zagotovimo prost in neoviran razvoj monarhije,« potem pridemo do zaključka, da pomeni negacija agresivnih načrtov napram Rusiji negacija agresivnih načrtov sploh. Če nam pripoznajo nasprotniki »čast in prost razvoj«, je naš namen dosežen. Če izraža zadnja izjava vojni cilj le bolj napram Rusiji, »so temu vzrok pač posebne okoliščine«.

Zakaj pa nemška vlada ne očrta svojih vojnih ciljev natančneje, čeprav je lahko vedela, da ji bodo to očitali od desne in leve, kakor se je to tudi zgodilo? Vzroka ni težko spoznati: nemška vlada skriva svoje vojne cilje namenu. Seveda je tudi mogoče, kar »Vorwärts« trdno verjame, da bi tudi nemški kancler rad sklenil mir brez aneksij in odškodnin, da torej ravno tako misli kakor Scheidemann; seveda ne iz moralnega zgražanja nad aneksijami, ampak zato, ker trezno presoja razmere sil in odtod izvirajočo možnost, da sploh pride do aneksij. Zato je (po »Vorwärtsu«) mogoče, »da vsebuje izjava dunajske vlade očitno tudi pravo mnenje nemške vlade,« čeprav ista previdno molči.

Iz »Frankfurter Zeitung« od 26. aprila posnemamo dalje sledeče: »Socialdemokraten« objavlja razgovor s Troelstro, ki je izjavil: Moj obisk v Berlinu je imel namen, da pripomorem tudi socialistični manjšini do udeležbe na konferenci (v Stockholmu). V svojem razgovoru s kanclerjem sem predlagal, naj dovoli vsem odhod brez težav. O konferenci sami je Troelstro poln optimizma. Zadnjim socialističnim izjavam v Nemčiji pripisuje velik pomen. »Vzrok imam, da domnevam, da bo Avstrija pripravljena Srbijo popolnoma opustiti in da bo tej državi dovolila dolgo zaželeni dostop

do Adrije. Ravno tako mislim, da bo tudi Nemčija osvobodjena Belgiji dala zadoščenje, čeprav tega ni izrečno priznala, ampak le namignila. Skrajni čas je, da povesta obe vladi javno svoje vojne cilje...«

Gospodarske beležke.

— **Ureditev porabe petroleja v času do konca avgusta 1917.** Petrolej na drobno prodajati smejo za časa veljavnosti tega ukaza samo tisti trgovci, ki jih določi politično okrajno oblastvo. To oblastvo sme tudi določiti vsakemu trgovcu okoliš, katerega naj preskrbi s petrolejem. Trgovci smejo oddati petrolej le proti prejemni nakaznici, glaseči se na ime, in sicer v množinah in v času, ki je naveden v nakaznici. Petrolej se sme na drobno oddajati le: 1. industrijskim in obrtnim podjetjem, ki delajo za potrebe vojske; 2. industrijskim in obrtnim podjetjem, ki iz obratno-tehničnih vzrokov ne morejo dela prekiniti in ki so vsled tega navezana na ponočno delo; 3. industrijskim in obrtnim podjetjem, ki rabijo petrolej za tehnične namene (snaženje strojnih delov, mazanje sestavnih delov topov, pri izdelovanju stekla itd.); 4. rudarskim in topilniškim podjetjem; 5. javnim uradom in zavodom; 6. poljedelskim obratom; 7. rokodelcem in delavcem, ki delajo na domu in ki potrebujejo petrolejsko razsvetljavo v svojih obrtvališčih, da si za službo svoj živež; 8. bolnišnicam, hiralnicam, taborom za ujetnike in internirane, barakam za delavce; 9. za iz varstveno in prometno-policijskih ozirov neobhodno potrebno razsvetljavo javnih cest, prostorov (stopnišč, vež itd.) in vozov; 10. za razsvetljavo zasebnih stanovanj le v izrecni sili (stanovanja v kletih in na dvoriščih, ki nimajo zadostne ali sploh nobene dnevne luči, v primerih bolezni itd.) — Množino petroleja, ki jo more upravičenec dobiti s prejemno izkaznico, določi od primera do primera politično okrajno oblastvo ali pa z njegovim pooblastilom občinsko oblastvo. Prodajalcem na drobno se določi natančno označen okoliš, ki ga morajo s petrolejem preskrbeti. Petrolej se sme kupiti le pri trgovcu tistega kraja, kjer je poslopje, ki se naj razsvetljuje, in le takim upravičencem sme trgovec oddati petrolej. Trgovec mora vse kupcem petroleja odvzeti prejemne izkaznice z zabeleženimi knjigami vred shraniti in na zahtevo predložiti oblastvu ali njega kontrolnim organom.

Dobava krompirja za osobe c. kr. državne železnice. C. kr. ravnateljstvo drž. železnic razpisuje v oglasu današnjega lista dobavo 160 vagonov krompirja. Kmetovalci se opozarjajo, da treba zadevne ponudbe poslati do 20. maja.

Nova sleparstva s živili v Berlinu. Nemški državni urad proti vojnemu oderuštvi je prišel na sled obsežni sleparski trgovini v živili v Berlinu. Na desetih različnih mestih so bila zaplenjena zadrževana živila v vrednosti 360.000 K. Med drugimi je bilo zaplenjenih 110 meterskih stotov suhih mesenih klobas, 100 meterskih stotov žolice, 114 meterskih stotov mila, 114 steklenic ruma itd. itd. Navedene zaloge so imele biti v bližnjih dneh prodane z velikanskim oderuškim dobičkom. Zdaj se je pa vsa ta zaloga razdelila med delavce-težake po tvornicah, v katerih se izdeluje orožje in strelivo.

Junaki.

Pod tem naslovom priobčuje kapitan H. Slawik naslednje poročilo:

Beseda »junak« zveni danes skoraj zloglasno, najmanj pa puhlo, ker je bila prepogosto in preveč v rabi. Če jo kljub temu in namenoma stavim v naslov, storim to za to, ker je tisti, o katerem naj govore naslednje vrstice, umrl v resnici kot junak — v dobrem, starem smislu besede. S tem, da seznanim javnost z njegovo smrtjo, izvršim le ob sebi umevno častno dolžnost nasproti mrtvemu tovarišu.

Linjsko-ladijski poročnik Karel Strnad je bil o začetku vojne plovni častnik na križarki »Helgoland«; kasneje se je prekrca na križarko »Saída«, končno pa je prišel na podmorniško postajo. Kot poveljni »U 3« je kmalu po izbruhu vojne z Italijo odvedel svoj čoln na vojno pot, s katero se podmornik ni več vrnil. Iz italijanskih poročil se je zvedelo, da so »U 3« uničile francoske torpedovke in da je bilo moštvo večinoma ujet. Izguba čolna se je

tudi pri nas uradno naznanila. Kaj natančnejšega ni bilo znanega.

Polagoma pa se je zvedelo o dogodku to-le:

»U 3« je bil v Otrantskem prelivu opazil pomožno križarko vrste »Citta di Messina« ter jo napadel. Ob popolnoma mirni in čisti morsk gladini so nasprotniki opazili periskop in križarka kakor tudi spremne ladje so začele čoln obstreljevati. Morda se je kaka ladja tudi pogrnala vanj; vse podrobnosti niso znane. Popolnoma dognano pa je, da je bil podmornik v boju težko poškodovan in da je postal periskop neraben. Ladijski poročnik Strnad je velel zavoziti v globočino ter se je obrnil proti domu. Čez nekaj ur so začele zaprtine na čolnu vsled dobljenih poškodb spuščati vodo, tako da se je moral čoln dvigniti na površino. Nastala je noč. Strnad je velel pluti v smeri proti Kotorskemu zalivu ter je z nadvodnimi stroji vozil dalje. Pa tudi ti so slabo delovali ter so se morali večkrat ustaviti. (Kakor se je kasneje zvedelo, so bile francoske torpedovke čolnu ves čas za petami; le kadar so motorji utihnili, so se začasno zmedle.)

Ob dnevnem svitu je bil »U 3« še zelo daleč od domače luke — za njim so se pa prikazovali stebri dima iz ladij zasledovalcev. Zdelo se je nemogoče, da bi se čoln rešil. Ko so prišle sovražne ladje — francoski torpedolovci »Bissonovega« razreda, katerih vsak je neprimerno močnejši nego podmorski čoln — bliže, so začele »U 3« obstreljevati in v kratkem času je bil brezbrambni čoln večkrat zadet.

Linjski poročnik Strnad ni hotel brez potrebe žrtvovati dvajsetih mož: ukazal je, da zapuste čoln. A posadka ni hotela! Še-le ponovljenemu povelju se je pokorila.

Drug za drugim so prihajali možje iz notranjosti čolna in šli mimo poveljnika: vsakemu je Strnad podal roko, se mu zahvalil za njegovo službeno vneto ter mu rekel »zbogom«. Ko so bili vsi na krovu, jim je velel obleči plavalne telovnike in se spustiti v vodo. Ko je zadnji zapustil čoln, je Strnad zaprl lino.

Ostali so v poveljniškem stolpu, ko se je čoln, razcefran od francoskih granat, zadnjič spustil v globino, da se nikdar več ne dvigne.

Zvestno in namenoma je umrl; sovražniku je hotel vzeti zadnjo možnost, da bi končno čoln le še uplenil.

Čeravno Strnadovo ime ni v zvezi z nobenim sijajnim uspehom, z nobenim jasnodonečim vojnim podjetjem — Strnad je bil junak in vsaj enak tistim, ki po srečnem slučaju dobe cilj pred svojo torpedno cev. Strnad je edini, o katerem vemo, da je tako umrl.

Bil je vedno blag človek plemenitega mišljenja, ki so ga njegovi ožji in širši tovariši ljubili. Za prijatelja in družino se je znal žrtvovati — in se je tudi žrtvoval.

Kot človeka je Strnada tisočkrat škoda, kot vojaka ni mogel lepše umreti.

In ko bodo naše križarke nekoč zopet plule ven v Sredozemsko morje in naprej preko morja, potem ne bodo, ko bodo vozile mimo kraja, kjer počiva v temnih morsk globčinah »U 3« s svojim poveljnikom, nikdar pozabile, da leži ondi pokopaj junak.

Primorske novice.

Odbor za obnovo Goriške v Ljubljani. Dunajska cesta 38, uljudno prosi vsa slavna županstva političnih okrajev Goriča, Tolmin in Sežana, naj mu blagovolijo čimprej naznaniti natančni naslov svojega urada.

Beguncem na pomoč! Upoštevajoč sedanje bedno stanje goriških begunccev je naklonilo Hranilno in posojilno društvo v Ptuj znesek 500 K v pomoč ubogim izgnancem. Ravnotako je naklonila Občinska hranilnica v Krškem mesto venca na grob g. prof. dr. Jos. Dijaku znesek 100 K, da vsaj nekoliko pomaga beguncem v sedanjih skrajnih sili. Z željo, da bi našli milo dobrotniki in zaščitniki ubogih trpinov obilo posnemovalcev, se Posredovalnica obema najtopleje zahvaljuje in klič: Bog povrni obilokrat! — Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta št. 38/I.

Kjer je sila največja, tam je božja pomoč najbližja! V skrajni sili so priskočili na pomoč blagi darovalci in naklonili potom uprave »Slovenca« pomoč v denarju: preč. g. Andrej Zing, dekan na Opčinah pri Trstu, 10 K; preč. g. Janko Dolenc, kaplan v Trnovem na Notranjskem, 12 K, in g. Karol Počivalnik po g. H. Turku 20 K. Vsem blagim darovalcem, ki se spominjajo ubogih goriških izgnancev v največji sili, v kateri se nahajajo sedaj, se Posredovalnica najtopleje zahvaljuje. — Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta št. 38/I.

Iz ruskega ujetništva pošiljajo pozdrave: Anton Simič in Franc Rebec, oba s Primorskega; Ivan Mak, 24. pp., Stajersko; Jakob Fuchs, 26. črnovoj. pp., Stajersko.

Ročna granata je prizadejala občutne poškodbe na prsih 15 let staremu hlapcu Francu Jug iz Zablaza Čadre št. 14. Našel

jo je bil na polju njegov 10 let stari brat Janez ter potegnil za vrstico, nakar je grana eksplodirala ter težko ranila oba, posebno mlajšega. Oba so prepeljali v tukajšnje deželno bolnišnico.

Okrajni glavar conte Dandini — namestnik vladnega komisarja za Trst. Namestnik je dodelil okrajnega glavarja Ernesta conte Dandini de Sylva v poslovanje sekcijemu načelniku dr. pl. Hirschu, ki mu je poverjeno cesarsko komisarstvo v Trstu in ga imenoval za njegovega namestnika. Dosedanji vladni komisar za Trst dvorni svetnik pl. Krekich-Strassoldo je vpoklican v službovanje pri primorskem namestništvu v Voloski-Opatiji. Tržaški Slovenci nimajo povoda žalovati za njim.

Županstvo občine Vogersko, sedaj v Zdenski vasi, pošta Videm-Dobrepolje, prosi tem potom vsakega kdor bi znal za naslove tu navedenih občanarjev iz Vogerskega, da mu jih prijavi in sicer: Breščak Miha, št. 4; Terčič Anton, št. 8; Nardin Justka, št. 12; Terčič Simon, št. 18; Nardin Gotarda, št. 19; Marvin Ivan, št. 20; Beltram Ivan, št. 21; Gerželj Vincenc, št. 30; Žižmond Justk, št. 37; Hvalič Andrej, št. 47; Gorjan Jožef, št. 53; Gorjan Jožefa, št. 66; Černe Anton, št. 121; Gregorič Ivan, št. 144; Figelj Franc, št. 160; Žižmond Marija, št. 161; Francetič Ivanka, št. 162 in Hvalič Anton, št. 166. — Vsi tu navedeni imajo za potegniti plačilo za oddano kotlovino, nekateri med njimi za vojaško stanarino.

Umrli je v Pulju štabni zdravnik Fridrik Rebertisch.

Dnevne novice.

VI. vojno posojilo. Kranjska deželna banka v Ljubljani opozarja na objavljeni razglas VI. vojnega posojila, na katero sprejema prijave po izvirnih pogojih. V svrhu podpisovanja vojnega posojila dovoljuje banka komunalna, hipotekarna in lombardna posojila, ter je za tozadevna pojasnila vsakomur rada na razpolago.

Za hrabrost in za zelo uspešno službovanje je bil že drugi v Srbiji odlikovan orož. stražmojster Franc Kurnik od 12. dež. orožniškega poveljstva in sicer prvič z bronasto hrabrostno svetinjo in drugič s srebrnim zaslužnim križem s krono na traku hrabrostne svetinje.

Za vojnega kurata k 5. dragonskemu polku je bil 2. maja vpoklican č. gosp. J a l e n J a n e z, dosedanji kaplan v Boh. Srednji vasi.

Z železnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje je bil odlikovan narednik Cesarjevičevega polka št. 17 France Medvedsek.

Volitve na Hrvatskem. Vsled smrti pravaškega poslanca dr. Mile Starčevića je volilni okraj Sv. Ivan Zelina brez poslanca. Zato je hrvatska vlada razpisala volitev, ki se vrši 22. maja, eventualna ožja volitev pa 23. ali 24. maja. Starčevićanci postavijo za svojega kandidata intimnega prijatelja dr. Mile Starčevića zagrebskega zdravnika dr. Nikolaja Winterhalterja. Protikandidata ne bo.

Pomilostil je cesar tri v zadnji banjalški veleizdajalski sodni razpravi na smrt obsojene srče: Ilija Petroviča, Mihajla Petroviča in Proka Jerkoviča.

Herman Vidmar, stotnik 27. dom. pešpolka, v zadnjem času prideljen 6. domobran. pešpolku, leži z zlomljeno levo nogo v bolnišnici malteškega reda — vojna pošta 49. Kakor se poroča, je padel pri ponočnem jahanju konj na levo in njemu na nogo, vsled česar se mu je zlomila kost v nogi. Upati je, da v doglednem času ozdravi.

Tolazba obupajočim staršem. Rodbina g. Franca Pirc v Novem mestu, na Bregu št. 184, je dobila vojno dopisnico od svojega dragega sina Jožka, ki ga je imela že dolgo za mrtvega. Po molčanju dveh let in šest tednov se je pa zopet oglašil iz ruskega ujetništva in napravil staršem nepopisno veselje in ravnatoku svojim prijateljem in znancom. Popreje je pa pisal že dvakrat iz Ruskega, ker je bil že ujet v pozni jeseni l. 1914. — Piše pa sledeče: »Iz Ruskega, 8. marca 1917. Dragi starši! Sporočam vam, da se še nahajam med živimi. In ako mi Bog da zdravja še dalje, se moremo še srečno videti. Bodite mi srečni in zdravi vsaj do mojega svidenja. Vaš Jožko.«

Kakšno vreme bomo imeli ta mesec? Z eno besedo povedano, nikamor ne hodi brez dežnika in če imate žepni strelod, vzemite ga s seboj. Vremenski preroki trdijo, da bo v maju devet viharov dni. Do 8. maja bo veterno in deževno, potem se zjasni in ostane lepo tri dni, ali že dne 11. maja napočijo dnevi kakršni so bili v začetku meseca in pri tem ostane do dne 18. maja. Eno prerokovanje obeta po 18. maju »daljšo periodo jasnih, solčnih dni, ki bo trajala do 21. maja«. Meteorologi nazivajo dobo treh dni daljšo periodo, navadni ljudje se v tem nikakor ne strinjajo z njimi. Po 21. maju bo pa spet deževno in veterno. Obenem bo temperatura pod normalom. Včasih bo padala toča, zdaj pa se, bo stresla zemlja pod našimi nogami.

Torej kakor je videti samih lepih reči več ko dovolj.

Iz seznama izgub št. 562. Poročnik Ervin Matejčič, 2. ul. dom. p., Pazin, mrtev; enol. prost. desetnik Karel Janežič, 53. pp., Ljubljana, ranjen in ujet. — Iz seznama izgub št. 563. Poročnik Mirko Benedik, 17. pp., Ljubljana, mrtev; poročnik Heribert Hirschmann, 27. dom. pp., Ljubljana, ujet; praporščak Alojzij Ivanetič, 27. dom. pp., Črnomelj, ujet; poročnik Josip Sedlak, 27. dom. pp., Jesenice, ujet; enol. prost. desetnik Rudolf Brecl, 27. dom. pp., ujet; enol. prost. četovodja Franc Ostanek, 5. dom. pp., Postojna, ujet.

Kdo bo kupil slepco harmoniko? V Gradcu v Odilien-Blindenanstalt životarijo — res samo životarijo — oni nesrečniki, ki jih celo mrtvi pomilujejo. — Slepi vojaki žive tu, večinoma nemški; med njimi je pa tudi 12 Slovencev. Tem zadnjim lajšajo usodo slovenske usmiljenke, ki jih uče pisati, brati i. dr. — Ti slepi rojaki bridko tožijo, da so zapuščeni in da se jih nikdo ne spomni. Medtem, ko dobivajo nemški slepci vedno obiske in darove svojih rojakov, Slovenci niti slovenskih knjig nimajo, da bi jih jim čitale usmiljenke. — Pozabljeni, v bridkosti zapuščeni. — Nek oslepel vojak iz Škofje Loke bi rad imel harmoniko. Pravi, da bi potem kar pozabil da je slep. Že dolgo časa prosi neko slov. usmiljenko naj mu jo kupi. — Pa taka harmonika stane 160 kron. Kdo mu jo bo kupil? — Kdo bo poslal ubogim rojakom slovenskih knjig, da jim bodo z njimi krajšale usmiljenke brezkončno noč? — Slovenci! Kolikokrat gre kdo v Gradec. — Spomnite se pri tej priliki najnesrečnejših med najnesrečnejšimi in dajte jim zavest, da niso pozabljeni. — Nabirajte darove za harmoniko in druga razvedrila bednim slepim bratom. — Darove sprejema sestra Klara Verhunc, Odilien-Blinden-Anstalt, Gradec 130—134. L. J.

Nemški vojnopoštni uradi s številkami. Nemški vojnopoštni uradi in vojnopoštne ekspedicije, ki so bile dosedaj označevane po svojem poveljstvu (n. pr. Kais. Dtsch. Feldpost Exped. der 117. Inf. Div.), bodo odsedaj naprej enako kakor c. in kr. vojnopoštni uradi imeli številke (n. pr. Deutsche Feldpost Nr. 763). Da se izogne napačnim napotitvam, se občinstvo opozarja, da je treba napisati na vojnopoštne pošiljkah razven številke vojnopoštne urada vedno tudi označbo: »K. u. k. Feldpostamt Nr.« ali »Deutsche Feldpost Nr.« Uradno založene vojnopoštne dopisnice za promet k četam bodo nosile v bodoče predtisk »K. u. k. Feldpostamt Nr.« Če se take dokisnice pošiljajo na pripadnike nemških vojskineh čet, mora pošiljatelj predtisk »K. u. k. Feldpostamt Nr.« nadomestiti z besedami »Deutsche Feldpost Nr.«

Aretirali so v št. Vidu nad Ljubljano ključavničarskega pomočnika Josipa Prek ker je osumljen tatvine in ga izročili okrajnemu sodišču.

Kraljica miru. Sv. oče Benedikt XV. je dal napraviti kip Marije »Kraljice miru« v naravnih velikosti. Nebeška kraljica sedi na kraljevem prestolu; s povzdignjeno levico daje znamenje za mir, kakor bi hotela reči: »Nehajte! Dovolj je krvoprelitja!« Z desno roko drži Jezusčka na krilu. Božje Dete ima v svoji levici oljino vejico; v desnici pa drži golobčka, kateri bi naj ponesel svetu veselo glasilo miru. Kip »Kraljice miru« je sveti oče namenil za vse glavne rimske cerkve.

Ljubljanske novice.

Iz Vstopnice za cerkveni koncert, ki se vrši danes ob pol 9. uri zvečer v franciskanski cerkvi, se dobe zvečer tudi pri obeh vhodih; preostanek je določen v plemeniti namen, namreč na korist dnevnim zavetiščem ljublj. ljudskih šol, povabljeni tedaj vsi prijatelji šolske mladine. Koncert proučaja franciskanski pevski zbor pod vodstvom g. P. Hugolina Sattner s spremljevanjem orkestra. Soli pojo člani zbora: sopran gđc. Anica Vrhunc, alt gđc. Jelica Sadar, ga. Cenka Cepuder-Sever, tenor g. profesor Adolf Robida, bas g. dr. Josip Cepuder, orgle g. profesor glasbe Josip Vedral. — Vsi solisti so člani cerkvenega zbora. Koncert se priredi v korist dnevnim zavetiščem ljubljanskih ljudskih šol. Vstopnice se dobe v predprodaji v »Katoški bukvarni«, na večer koncerta pri obeh stranskih vhodih v cerkev. — Velika vrata ostanejo za vstop zaprta. Cene prostorom: Sedeži po 5, 4, 3 in 2 K, stojšča 1 K. Z ozirom na dobrodelni namen se preplačila hvaležno prejemajo.

Občinski svet ima redno sejo v torek 8. majnika ob 6. uri zvečer.

Iz Poročil se je včeraj g. Lojze Matjan, dež. rač. oficijal, z gđcno Vido Hribarjevo. Bilo najsmrečnejše!

Iz Sprejem čeških gledaliških umetnikov. Člani praškega Narodnega divdla, ki uprizore nočjo ob osmih zvečer v deželni gledališču na korist Soškemu zakladu Vaclav Stechovo veseligr »Trčti zvonč-

ni«, so pod vodstvom režiserja g. Karla Muška včeraj popoldne s tržaškim brzovlakom v spremstvu dveh častnikov armadnega poveljstva in s tehničkim osebjem prispeli v Ljubljano. 22 glav broječo družbo so na glavnem kolodvoru poleg drugih sprejeli: v imenu župana in ljubljanske občine g. obč. svetovalec Jan Ružička, v imenu mestnega magistrata in zveze slovenskih dramatičnih društev g. mag. nadkomisar Fran Govekar in v imenu ljubljanskega Dramatičnega društva njegov predsednik, g. profesor Jožef Reischer. K sprejemu je došlo tudi mnogo dam in gospodov tukajšnjih čeških krogov. Ob sprejemnih nagovorih so se damam-umetnicam v izraz dobrodošlosti izročili šopki. Zvečer so častniki Soškega zaklada češkim gostom v hotelu »Union« priredili malo sprejemno slavo. — Od došlih umetnic je gđc. Eva Vrchlická, hči slavnega češkega pesnika Jaroslava Vrchlickega, ga. Zdenka Rydlová pa soproga znamenitega češkega pesnika, dramatika in dramaturga Jaroslava Kvapila. Za nočejšnjo predstavo je bilo dež. gledališče že sinoči domala razprodano.

Iz Poročil se je včeraj pri Sv. Petru Josip Šelovir, trgovski sotrudnik pri Urbancu, z gospo Josipino vdovo Čuden, roj. Rus.

Iz Svojo 83 let staro ženo z nožem zabodel. V domačem prepiru je v soboto popoldne doma v stanovanju z nožem napadel svojo 83 let staro ženo Marijo tudi blizu toliko stari bivši mestni delavec Ignacij Štibilj iz Hrenove ulice št. 17. Zadal ji je težko rano pod levim očesom ter je morala v tukajšnje bolnišnico. Preprij je nastal, ker je, ko se je vrnila s trga, očitala možu, ki je bil tačas sam doma, zakaj ni plačal dimnikarju dveh kron, ko bi bil lahko. Revica toži, da je že poprej vedno samo surovo ravnal z njo, na stara leta pa je še zgrabil za nož.

Iz Blagodejen dež. Danes ponoči je padlo sicer še ne dovolj, pač pa precej dežja, katerega je zemlja že skrajno nujno potrebovala. Dež je tako blagodejno vplival na vse sadeže in žita, da se je to takoj zjutraj že na vsem poznalo.

Iz Trgovci pozor! Odrezki sladkornih kart in izrabljene prejemnice za mesec majnik se morajo oddajati na mestnem magistratu edinole vsak četrtek od 8. do 12. ure popoldne v lokalno osrednje krušne komisije. Ker se bodo na podlagi oddanih sladkornih kart nakazovale v juniju nove prejemnice za junij, se trgovci opozarjajo, da v lastnem interesu gotovo vsi prinesejo odrezke kart in izrabljene prejemnice na magistrat.

Iz Razdelitveni načrt za jajca. Mestna aprovizacija ljubljanska bo prodajala tekoči teden v vojnih prodajalnah jajca. Strankam se bo pri nakupu izkazati z močnimi izkaznicami in odpade na osebo po 10 jajc. Cena jajc je 32 vin. za kos. Poudarja se pa, da imajo pravico do nakupa jajc izključno le v Ljubljani stanujoče družine. — I. okraj dobi jajca v prodajalni v Šolskem drevoredu (Mahrova hiša). V sredo, dne 9. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 1, popoldne izkaznice št. 2 in 3. — II. okraj dobi jajca v vojni prodajalni na Starem trgu. V sredo, dne 9. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 4, popoldne izkaznice št. 5. V četrtek, dne 10. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 6, popoldne izkaznice št. 7. V petek, dne 11. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 8. — III. okraj dobi jajca v vojni prodajalni Rimska cesta št. 5. V sredo, dne 9. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 9, popoldne izkaznice št. 10. V četrtek, dne 10. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 11, popoldne izkaznice št. 12. V petek, dne 11. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 13. — IV. okraj dobi jajca v vojni prodajalni v Gosposki ulici. V sredo, dne 9. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 14, popoldne izkaznice št. 15. V četrtek, dne 10. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 16, popoldne izkaznice št. 17. V petek, dne 11. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 18. — V. okraj dobi jajca v vojni prodajalni na Marije Terezije cesti. V sredo, dne 9. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 19, popoldne izkaznice št. 20. V četrtek, dne 10. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 21, popoldne št. 22 in 23. — VI. okraj dobi jajca v vojni prodajalni v Prešernovi ulici. V sredo, dne 9. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 24, popoldne izkaznice št. 26, popoldne izkaznice št. 27 in 28. — VII. okraj dobi jajca v vojni prodajalni v Spodnji Šiški, Celovška cesta (poleg cerkve). V sredo, dne 9. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 29, popoldne izkaznice št. 30. V četrtek, dne 10. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 31, popoldne izkaznice št. 32. V petek, dne 11. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 33. — VIII. okraj dobi jajca v vojni prodajalni v Šolskem drevoredu (Mahrova hiša). V četrtek, dne 10. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 34, popoldne izkaznice št. 35. V petek, dne 11. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 36, popoldne izkaznice št. 37. V soboto, dne

12. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 38, popoldne izkaznice št. 39 in 40. — IX. okraj dobi jajca v vojni prodajalni na Starem trgu. V petek, dne 11. maja, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 41, popoldne izkaznice št. 42.

Iz Oddaja cenejšega mesa na modre izkaznice. V sredo, dne 9. maja, bo mestna aprovizacija oddajala iz cerkve sv. Jožefa za one priglasence, ki imajo male modre izkaznice, in so dobili prvič meso ali ki mesa sploh še niso dobili, meso po znižanih cenah, in sicer 1 kg po 2 kroni. Rodbine z 2 ali 3 osebami dobe pol kilograma, rodbine s 4 in 5 osebami tričetrtine kilograma, rodbine s 6, 7 in 8 osebami 1 kilogram, rodbine z 9 in več osebami po 1 in pol kilograma. Da se omogoči oddaja brez nepotrebnega čakanja, se določa naslednji red: Na vrsto pridejo od 2. do 3. stranke, ki imajo modre izkaznice s števil. 7250 do 7450, od 3. do 4. stranke, ki imajo modre izkaznice s števil. 7451 do 7650, od 4. do 5. stranke, ki imajo modre izkaznice s števil. 7651 do 7850, od 5. do 6. stranke, ki imajo izkaznice s števil. 7851 do 8050, od 6. do 7. stranke, ki imajo izkaznice s števil. 8051 do 8250, od 7. naprej pridejo na vrsto modre izkaznice s števil. 8251 naprej. Stranke, ki bi se ne ravnale po tem redu in ki bi se nastavljale ob času, ko niso poklicane, ne dobe mesa. Tudi naj vsakdo prinese s seboj drobšč ter izkaznico za meso, ki so se oddajale zadnji petek pri krušnih komisijah.

Iz Pozor pred nakupom kolesa! V petek okoli polnoči mi je bilo na Južnem kolodvoru izmaknjeno skoro novo kolo tvrde »Adler«, vredno okoli 150 kron, kupljeno pri tvrdki Antonu Gorec v Ljubljani. Vljudno prosim, da mi naznani proti nagradi, če ga kdo zasledi, na upravništvo »Slovenca«.

Iz Pogovor o ustanovitvi I. kranjskega društva za nabavo surovin z dne 2. maja t. l. v nekdanji Friedlovi restavraciji se je vršil ob udeležbi članov in članic Zadruga krojačev itd. G. Polheimer je natančno razodel pomen tega društva ter pozval obrtnike, naj se oprimejo tega društva v svojo lastno korist. Pokazalo se je, da so člani zelo vneti za to ustanovitev, posebno dame so pristopile v znatnem številu. Priglasitve sprejme se še v 14 dneh, na poznejše priglasitve se ne bode oziralo. Priglasitve sprejema načelnik g. Jeločnik. Pri stopnina 10 K.

Razna poročila.

Važni sklepi ustavnega odbora nemške zbornice.

Berlin, 5. maja. Ustavni odsek državne zbornice je sprejel proti glasovom konservativcev predlog, da sme v času kake vojne Nemčije v vseh slučajih samo zbornica sklepati o zaključenju in odgoditvi zbornice. V debati je naglašal zastopnik vlade, da ni v nobeni državi na svetu take določbe.

Dalje je sprejel odbor proti glasovom konservativcev predlog, da mora biti pri imenovanju mornariških častnikov in t. r. d. državni kancler ali državni mornariški tajnik soprodpisan. Imenovanja častnikov in uradnikov armade na kopnem pa se smejo izvršiti le s soprodpisom in sporazumom z vojnimi ministri dotičnih vojnih držav. Za upravo mornarice je odgovoren zveznemu svetu in zbornici državni kancler oziroma državni tajnik mornarice, za upravo kopne armade pa vojni ministri zveznih držav. Za Bavarsko ne velja ta določba.

Proti predlogom, ki stremijo za odstranitev vojaškega kabineta, je izrazil zastopnik vlade težke pomisleke, ker bi to nasprotovalo temeljnim ustavnim določbam. Konservativci so bili tudi proti tem predlogom.

Rdeča internacionala hoče spremeniti Španijo v ljudovlado.

Amsterdam, 5. maja. Francoski mudijski minister Thomas se je izrazil v Londonu, da bo Francija odbila vsako mirovno ponudbo, ako ne dobi nazaj Alzacije in Lorene. Ameriška podpora usposablja Francijo nadaljevati vojsko do cilja. Francoski socialisti ustanove novo internacionalno stranko z izključenjem Nemcev. V Španiji naj se proglasi republika. Dežela se potem pridruži ententi. (Znano je, da je Thomas stebor francoske socialne demokracije in je sedaj, kakor njegovi tovariši, ki so dobili masne službe, zagrižen vojni hujskač. Tako so avstrijski sodruzi v upanju, da priinese internacionala mir, precej osamljeni; kajti tudi naš zunanji urad, kakor posnemamo iz uradnih poročil »Pester Lloyd«, je že precej ozdravljen od te bolezni.)

Samostojna ukrajinska armada.

»Dilo« poroča: »Russkoje Slovo« je prejel dne 5. aprila iz Kijeva brzjavko sledeče vsebine:

»Izšel je ukaz, ki spreminja kijevsko vojno okrožje v ukrajinsko vojno okrožje. V to okrožje pripadajo ukrajinske gubernije: Kijevska, Volinjska, Podolska, Harkovska, Černigovska, Poltavska in Kurska.«

Nova grška vlada.

Milan, 6. maja. (K. u.) »Secolo« poročja iz Aten: Zaimis je sestavil novo ministrstvo, ki bo zasledovalo sporazumu nasproti iskreno in ugodno politiko. Napovedujejo, da bodo zopet obnovili kontrolo, ki je prej obstajala, posebno uprave. Zastopnik Italije bo nadzoroval policijsko službo, Francoz Clergeot pošto in brzojav, Rus Makalinski železnice, Anglež Haumont pristanišča. Celo Grško bodo razdelili v štiri odseke. Zahodno Grško in Epir bodo podredili italijanskemu nadzorstvu.

Važen posvet španskega ministrskega sveta.

Bern, 5. aprila. (K. u.) Lyonski listi poročajo iz Madrida: Ministrski svet se je večeraj v daljši seji posvetoval o vprašanjih zunanje politike, o stališču južno-ameriških ljudovlad, o položaju, ki ga je ustvarilo stališče socialistov v Rusiji, o življenjski krizi v raznih deželah in o napredku liberalizma pri vseh narodih.

Parlamentni sporazumi.

Pariz, 5. maja. (K. u.) Clemenceau je otvoril danes skupen parlament sporazuma.

Ukrepi Nizozemske.

Haag, 6. maja. (K. u.) Vojni minister je izjavil sedanji zbornici, da bo poslal domov nejezdeče čete letnika 1911 in jezdeče čete letnika 1911 izvzemši starejših častnikov. Može med 30. in 40. letom so zato pritegnili črni vojski, da jih bodo v slučaju vojske lahko hitro pozvali pod orožje.

J. Majdič: Nasveti za hišo in dom. Novoizšla knjiga (410) strani obsega čez tisoč dobrih, praktičnih nasvetov za vse panoge gospodarstva in gospodinjstva. Knjiga bo dobro došla vsakomur, kajti vsakdo bo našel v knjigi primernih praktičnih nasvetov. Nasveti obsegajo gospodarstvo v hiši, kmetijstvo, vinogradništvo, živinorejo, sadjerejo itd.; dobro preskrbljeno je tudi za naše gospodinjke, katerim nudi knjiga poleg nasvetov o gospodinjstvu tudi veliko receptov za cena jedila in razne pijače. Velik del knjige obravnava domače zdravljenje. Dodejano je obširno stvarno kazalo. Knjiga se dobi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani in stane s poštnino 5 K 60 v.

Naročajte nabitke iz usnja, s tem prihranite podplate. Cena z žeblički za en par za gospode K 1.80, za dame K 1.50, za otroke K 1.20. Zaradi drage poštne priporočila se naročiti za več parov skupaj. Dobe se pri Peter Kozina & Ko. v Ljubljani.

Krapina zdravi **irganje** **revmo** **ischias** 850 Pojasnila in prospekti zastoj.

Županstvo občine Avče tem potom nujno pozivlja, one osebe ki so vsled vojnih razmer zapustile rojstno vas, da v svojo korist čimprej pošljejo na županstvo naslov svojega bivališča. Sedež županstva je še vedno v občini.

K. Kovačič župan.

2 sobi

z vsem potrebnim opremljeni se odda tako v najem. Naslov pove uprava Slovenca.

Išče se za 1. september

stanovanje

z 2 sobama, kuhinjo in pritlikino. Ponudbe sprejema pod šifro »September 1050« upravnistvo »Slovenca«.

Stanovanje

obstoječe iz 2 ali 3 sob s pritlikino se išče za takoj ali za poznejši termin. Ponudbe sprejema uprava lista pod šifro »Avgust 1074«.

Dne 28. aprila je zatisnil svoje zemske oči gospod

VALENTIN ZARL

c. kr. oficijal solnega urada.

O tem si usojamo obveščati vse svoje sorodnike, prijatelje in znance zalujoči podpisani.

Piran, dne 5. maja 1917.

Katarina Zarl, soproga
Ivana, sestra, — Henrik, brat
Karol Rudenšek, polusin.

Ljudmila Mikuš javlja v svojem in v imenu svojih otrok Radota, Ljubice in Milice ter vseh ostalih sorodnikov žalostno vest, da je njen ubogi soprog ozir. oče, sin, brat in svak

Franc Mikuš

poslovodja »Gospodarske zadruge za Goriško okolico«

dne 3. maja po dolgem mukapolnem trpljenju izdihnil svojo blago dušo.

Gornji grad na Sp. Štajerskem
dne 3. maja 1917.

Kontoristinjo,

dobro, starejšo moč sprejme
Kartonažna trgovina IVAN BONAČ,
Ljubljana.

! HIŠA !
! enonadstropna !

s trgovskimi prostori, trgovsko opravno, obširnimi sadovnikom in vrtom za zelenjavo, v večjem kraju na Dolenjskem ob železnici, sedež okrajne sodnije, se po ceni in pod ugodnimi pogoji proda.

Pojasnila daje odvetniška pisarna Dr. Franc Poček, Ljubljana Sv. Petra cesta 11. 1048

180 jutrov plodovitega
zemljišča

v Slavoniji,

vse v enem kosu, s poslopji in gospodarskimi poslopji, sadnim vrtom, 2 jutra gozda, v bližini večjega trga, pri cesti in železniški postaji, na prometni točki, se prostovoljno proda za ceno 1200 K za jutro, posetev proti obračunu.

Pojasnila daje:

Dr. Matija Belič, odvetnik,
Djakovo.

Fran Marolt, Ljubljana, 800
Slovenske vojaške narodne pesmi
za K 1.50 ali K 1.80 se še dobe. Po pošti 20 v več. Najlepše darilo!

Redka prilika!

Na prodaj je radi družinskih razmer

lepo posestvo

ležeče na Spod. Štajerskem blizu žel. postaje in mesta. Hiša z gostilniško koncesijo in gospodarsko poslopje skoraj popolnoma novo. Posestvo meri okoli 40 oralov. Ponudbe na upravnistvo lista pod »Posestvo 1102«.

Upensiji VOVK na Bledu

se sprejmejo za letošnjo sezono letoviščarji na stanovanje in hrano.

Dnevne cene 12—14 K.

Priglasitve v najkrajšem času potrebne.

Penzija »VOVK«, Bled. 1109

Proda se krog 35 oralov lepega
bukovega gozda

na Gor. njskem. Ponudbe pod »Bukov gozd, št. 1110« na upravo tega lista.

Čebulček

CEMENT

prodaja na drobno in debelo
Zadruga, Račie
(Kranichsfeld) Stajer.
Takošnjim naročitvam
se bo še lahko ustreglo.

Pri pomanjkanju mleka in sladkorja!

Sladni čaj znamka Sladin

je najbolj zdrava in tudi najcenejša

hrana za dojenčke.

Dobi se pri lekarnarju Trnkoczyju v Ljubljani zraven rolova. Glavne zaloge: Na Dunaju v lekarnah Trnkoczy: Schönbrunnerstrasse 109, Josefstädterstrasse 25, Radockyplatz 4; v Gradcu: Sackstrasse 4. 37

Kupim

molzno kozo

Naslov pove upravnistvo Slovenca
pod št. 1111.

Babica
FRANČISKA FORTUNA

se je preselila iz Rožne ulice na
Rimsko cesto 14
in se nadalje priporoča.

deteljna, travna, vrtna in hvalježna cvetlična semena na debelo in drobno priporoča

Sever & Urbanič,
Ljubljana, Wolfova ulica 12.

P. Barborič

Ljubljana
Mestni trg.

modni salon

Ljubljana
Mestni trg.

priporoča veliko zalogo svilnatih klobukov, nakitenih in praznih slamnikov, nakitov itd. Velika izbira Popravila točno. — žalnih klobukov. — Cene nizke.

Nakup krompirja.

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu namerava nakupiti za svoje uslužbenke na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji

160 vagonov à 10.000 kg poznega krompirja

v pokritje potrebe v zimskem času 1917/1918. Za dobavo sposobni poljedelci se vabijo, naj vložijo svoje ponudbe po oblastvenih predpisih v svrhu sklepa pogodbe franko vagon kraju pridelka najbližjega kolodvora najpozneje do 20. maja t. l. pri c. kr. ravnateljstvu državnih železnic Trst, ekspozitura Ljubljana.

Mesina hranilnica v Črnomlju razpisuje

1114

službo praktikanta

z adjutom K 1200— in draginjsko doklado K 600— letno.

Prošnje opremljene s prepisi spričeval je doposlati do 20. t. m.; nastop službe s 1. junijem.

Oficijelno subskripcijsko mesto.

JADRANSKA BANKA podružnica Ljubljana

sprejema po originalnih pogojih prijave na

šesto avstrijsko vojno posojilo

- I. Davka prosto 40 letno 5 1/2 % amortizacijsko državno posojilo po K 92.50, prištevši 5 1/2 % obresti od 1. maja t. l. naprej ter daje 1/2 % bonifikacije. Ker teko obresti tega posojila že od 1. aprila 1917 znaša nabavna cena le K 91.54.
- II. Davka proste 5 1/2 % 10 letne državne zakladnice po K 94.—, prištevši 5 1/2 % obresti od dne 1. maja 1917 dalje in daje 1/2 % bonifikacije.